

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra mediálních studií

Bakalářská práce

2018

Lukáš Rohan

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra mediálních studií

Rozhlasový zpravodaj Josef Laufer

Bakalářská práce

Autor práce: Lukáš Rohan

Studijní program: Mediální a komunikační studia

Vedoucí práce: PhDr. Josef Maršík, CSc.

Rok obhajoby: 2018

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 7. května 2018

Lukáš Rohan

Bibliografický záznam

ROHAN, Lukáš. *Rozhlasový zpravodaj Josef Laufer*. Praha, 2018. 52 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí práce PhDr. Josef Maršík, CSc.

Rozsah práce: Počet znaků: 90 595

Anotace

Bakalářská práce se zabývá významnou osobností československého rozhlasu a v podstatě hlavním strůjcem pravidelného vysílání živých sportovních přenosů rozhlasu v Československu, Josefem Laufrem. Ve svém úvodu práce popisuje osobní život slavného reportéra a známého člena klubu Slavia, čímž vykresluje jeho klikatou cestu za mikrofonem při komentování prvního živého rozhlasového přenosu ze sportu v Evropě. Následně popisuje dlouhé období, kdy hlasatel oslovoval posluchače rádia pravidelně z fotbalových i hokejových duelů a neopomínal rovněž další sportovní odvětví. Jeho reportéřská kariéra byla přerušena pouze v době druhé světové války, neboť se musel ukrývat před nacistickým režimem.

Konec práce představuje porovnání Laufrova komentáře z finále fotbalového mistrovství světa v roce 1934 se strukturou současné fotbalové reportáže z dílny Českého rozhlasu. Zmíněný komentář je považovaný za nejlepší vystoupení Josefa Laufra v jeho hlasatelské kariéře.

Cílem práce není popsat Laufra pouze z pozice reportéra, nýbrž i jako člověka, který si svou inteligencí, důvtipností a pracovitostí vysloužil respekt a velký obdiv u posluchačů československého rozhlasu. Díky svým jazykovým dovednostem také organizoval výjezdy domácích fotbalových i hokejových týmu do zahraničí a zároveň mnohokrát dojednal příjezd zahraničních družstev naopak do Čech. Výrazně přispěl k rozvoji sportu v Československu.

Annotation

This bachelor thesis describes a famous person of the Czechoslovakia radio and basically a main founder of the periodically live sports broadcasting, Josef Laufer. In the introduction thesis is describing a personal life of the radio reporter, so there is explained the long way of the young sports functionary to the first live commented football match of the Radiojournal which was also first radio live stream from sports event in the Europe. The main object of my work describes Laufer's job with the microphone and the goal of the thesis is to find reasons why was Laufer without any experience with the live commenting through the radio so popular. The last part shows an example of the Laufer's report from the final of football World Cup in Italy 1934 and his report is compares with the actual football broadcasting from the Czech radio.

Klíčová slova

Laufer, rozhlas, reportáž, sport, fotbal, hokej, komentář, reportér, kopaná, vysílání

Keywords

radio, hockey, football, comment, reporter, sport, report

Title/název práce

The radio reporter Josef Laufer

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval svému vedoucímu práce PhDr. Josefu Maršíkovi, CSc., bez jehož pomoci a cenných rad si tvorbu bakalářské práce nedokáži představit. Dále především mé rodině a přátelům za podporu při celém studiu a nakonec Honzovi Suchanovi z Českého rozhlasu za pomoc se získáním studovaného materiálu.

Obsah

<u>ÚVOD</u>	2
<u>1 ŽIVOT JOSEFA LAUFRA</u>	4
<i><u>1.1 CESTA MLADÉHO SPORTOVCE MEZI NOVINÁŘE</u></i>	4
<i><u>1.2 ROZVOJ SPORTU</u></i>	5
<i><u>1.3 ZROZENÍ NOVINÁŘE</u></i>	7
<i><u>1.4 POČÁTEK STMÍVÁNÍ A ŽIVOT V UTAJENÍ</u></i>	9
<i><u>1.5 VSTUP DO STRANY A NÁVRAT KE SPORTU</u></i>	13
<i><u>1.6 NEVYZPYTATELNÁ CESTA A VYPNUTÍ MIKROFONU</u></i>	17
<u>2 Z FUNKCIONÁŘE REPORTÉREM</u>	20
<i><u>2.1 PRVNÍ SRÁŽKA S MIKROFONEM</u></i>	20
<i><u>2.2 ŽIVOT ZA MIKROFONEM</u></i>	21
<u>3 STŘET MINULOSTI SE SOUČASNOSTÍ</u>	27
<i><u>3.1 HORKÉ FINÁLE</u></i>	27
<i><u>3.2 TECHNIKA REPORTÁŽE</u></i>	30
<i><u>3.3 SROVNÁNÍ SE SOUČASNOSTÍ</u></i>	31
<u>ZÁVĚR</u>	34
<u>SUMMARY</u>	36
<u>POUŽITÁ LITERATURA</u>	37
<u>SEZNAM PŘÍLOH</u>	41

Úvod

Téma bakalářské práce o životě a díle Josefa Laufra mě ihned zaujalo z několika důvodů. Od mládí patří sport mezi mé hlavní záliby, ať už jako fyzická činnost, nebo pasivní sledování sportu v médiích. V posledních letech se vodní slalom, sport, kterému se věnuji už více než 12 -let, stal současně mým zaměstnáním. Bez něj už nevydržím v podstatě ani den a zároveň jsem zainteresovaným fanouškem dalších sportovních odvětví. Skrze média pravidelně sleduji fotbal, hokej nebo přes zimu populární biatlon. Díky digitální době k tomu nejčastěji využívám televizní kanály, které nabízejí sportovní vysílání dvacet čtyři hodin denně. Vrcholový sport prošel v posledních desetiletích velkou obměnou. Činnost založenou na fyzické zdatnosti, šikovnosti a čestnosti střídá v některých sportech komerce, honba za slávou a bohatstvím. Jednoznačně nejrozšířenějším sportem na světě zůstává stále kopaná, jejímž hlavním dlouhodobým cílem už není přinášet radost divákům, nýbrž vydělávat peníze hráčům, majitelům klubů a dalším zúčastněným osobám. Změnou prošly i televizní společnosti, které musí vynaložit obrovské výdaje za autorská práva na živá vysílání, což přihrává soukromým stanicím, které vydělávají na reklamách během vysílání. Co se u sportovních přenosů nemění a zůstává stále při starém, je doprovodný hlas patřící tradičním zprostředkovatelům, sportovním hlasatelům.

Velmi obdivuji současné osobnosti české sportovní žurnalistiky, jakými jsou například hokejový komentátor Robert Záruba nebo převážně fotbalový reportér Jaromír Bosák. Oba dokáží bezprostředně a naplno zaujmout pozornost diváků, zároveň jim v průběhu vysílání sdělit spoustu zákulisních zajímavostí a svých subjektivních dojmů ze sledované akce. Sportovní přenosy mnohdy komentátoři mění v nezapomenutelné zážitky. Kdo by například neznal slavný výrok Roberta Záruby, kterým zakončil vítězné finále olympijského hokejového turnaje století v Naganu slovy: „přepište dějiny“. Výroky doprovázející velké úspěchy českého a československého sportu se navždy zapsaly do historie žurnalistiky a jsou často využívány k oživení komentáře nebo psaného textu.

Abychom pochopili vývoj sportovní žurnalistiky, musíme začít od úplných počátků. V Čechách se sport začal rozvíjet, i přes nulovou podporu státu, už za habsburské monarchie. Sportovní družstva fungovala pouze jako samostatný celek a ve většině případů neměla ani dostatečné finance, aby zaplatila svým členům adekvátní sportovní výbavu.¹

¹ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 10.

V této době přichází poprvé na sportovní scénu postava Josefa Laufra, který už jako mladík našel lásku ke sportu a ta mu vydržela po zbytek života. Začátek první kapitoly věnuje období, kdy Laufer sport aktivně provozoval při studiu na gymnáziu. Časem ale pochopil, že on skrze sportovní kariéru díru do světa neudělá, a začal ve Slavii působit jako funkcionář.² Díky známostem mezi sportovními zpravodajci a drobným příspěvkům, které publikoval do časopisu Sport a hry ještě za studia na gymnáziu, získal Laufer své první pracovní místo žurnalisty v deníku Hlas národa.³ Sportovní nadšenec vstoupil do historie díky své horlivosti, píli a odhodlání, které ho doprovázely po celý život.

Srdce předchůdce dnešních komentátorů si získal lední hokej, kterému už v mládí výrazně podlehl a z pozice funkcionáře mu pomáhal v jeho úplných začátcích v Čechách ještě před vypuknutím první světové války.⁴ Ze své pozice v klubu se shodou okolností dostal ke komentování prvního živého přenosu ze sportu vysílaného rozhlasem v Evropě.⁵ Díky nadšení posluchačů pokračoval na komentátorském stanovišti i při dalších příležitostech a zůstal na něm až do stáří. Období temna pro něj znamenal život za Protektorátu, jelikož se musel ukrývat před d'ábelským režimem a jen díky blízkým přátelům dožil konce války. V druhé kapitole se snažím zachytit celé Laufrovo slavné reportéřské období, kdy s mikrofonem objížděl celou Evropu.

Poslední kapitolu zaměřím na Laufrovu slavný komentář finálového utkání kopané z Mistrovství světa v Itálii 1934. Přiblížím strukturu živé reportáže a ukáži, v čem spočívaly Laufrovy skvělé komentátorské dovednosti. Pro lepší pochopení uvedu i citace jeho komentáře získaného z odborné literatury nebo archívu Českého rozhlasu. V úplném závěru práce rozeberu fotbalovou reportáž Českého rozhlasu z nedávného pražského derby Sparty se Slavií a pokusím se objasnit, jakým vývojem prošla sportovní reportáž od svého počátku až do dnes.

Mým cílem není popsat Josefa Laufra pouze z pozice reportéra, nýbrž také jako člověka, který si svou inteligencí, důvtipností i pracovitostí vysloužil respekt a velký obdiv u posluchačů československého rozhlasu a jehož věhlas se rozšířil po celém světě.

² REDAKCE. *Před 120 lety se narodil velký slávista Josef Laufer*. SK Slavia Praha [online]. 20. dubna 2011 [cit. 2018-03-31]. Dostupné z: <http://www.slavia.cz/clanek.asp?id=9887>.

³ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 23-24.

⁴ LAUFER, Josef. *Hokej můj osud*. Praha: Mladá fronta, 1960., str. 6-7.

⁵ KOHOUT, Tomáš. *K mikrofonu mě doslova dověkli, vzpomínal Josef Laufer*. iRozhlas [online]. 3. října 2011 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/sport_ostatni-sporty/k-mikrofonu-me-doslova-dovlekli-vzpominal-josef-laufer_201110031342_tjelinkova.

1 Život Josefa Laufra

1.1 Cesta mladého sportovce mezi funkcionáře

Josef Laufer se narodil 20. dubna 1891 v Praze na Vinohradech do židovské rodiny, což se mu později, za druhé světové války, mohlo stát osudným. Ale zpátky na úplný začátek. Jeho otec pracoval jako numizmatik, matka zůstávala v domácnosti a pečovala o rodinu. Mladý Josef odmala chápal důležitost vzdělání a zároveň v něm našel zálibu. Po obecné škole studoval Reálné gymnázium Na Smetance. Zde se začal poprvé seznamovat s tělovýchovou a sportem. Dnes je zcela přirozené, že studenti v rámci studia na svých školách sportují, ale tehdejší zvyky sportu vůbec nepřály. Z pohledu středoškolských učitelů byl sport jen „módním výstřelkem“, který zdržoval žáky od studia a kazil jejich chování. Zejména kopaná, která v tu dobu pronikala do Čech z Anglie, se stávala díky své nenáročnosti velmi oblíbenou zábavou a zároveň schytávala ostrou kritiku z řad učitelů a profesorů. Odehrávaly se situace, kdy studenti malovali na své obličeje kníry nebo nosili plnovousy, jen aby je profesori na hřišti nepoznali.⁶

Díky nadčasovému uvažování několika pedagogů Na Smetance, kteří pochopili, že sport podporuje fyzickou zdatnost a prospívá zdraví, se Laufer spolu s několika spolužáky mohl zapojit do tréninků kopané a lehké atletiky. Téměř pravidelně navštěvoval středeční a páteční tréninky Slavie na Letné, což je dnes paradoxně místo jasně spjaté s fotbalovou Spartou.⁷ Laufer už na začátku sportovní kariéry nastoupil i mezi funkcionáře klubu. Byl členem hrací komise, která zasedala v klubové kanceláři. Především však svůj čas věnoval sportovní činnosti, ve které se po krátké době přiklonil k atletice a začal naplno trénovat. Většina oddílů neměla potřebné zajištění sportovní výbavy pro začátečníky, a tak museli Laufrovi s nákupem svetrů a treter pomoci rodiče. Kluby tehdy žily z příspěvků od různých mecenášů a členských poplatků, žádná státní podpora neexistovala. Například velké fotbalové kluby byly ryze obchodní záležitostí jejich majitelů. Záleželo jim hlavně na tom, kolik diváků přijde na domácí zápasy a jak klub prosperuje. Takové pojetí sportu bylo zcela v rozporu s ideály antického Řecka.⁸

Laufer přišel do sportu spolu se svými vrstevníky jako nadšený chlapec, který chce

⁶ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 9.

⁷ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 9-10.

⁸ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 11.

sportovat pro radost a vlastní potěšení. Jeho trenérem byl už od samého počátku propagátor lehké atletiky a sprinterský rekordman Boža Pohl-Polenský. Laufer se stal obrovským sportovním nadšencem, který sice nedosahoval na velké úspěchy, ale sportem žil tělem i duší. Svědomitě docházel na tréninky a zároveň hltal veškeré sportovní texty a výsledky. Dobrým zdrojem zpravodajství pro něj byl časopis Sport a hry, který kvůli zvýšení prodeje čas od času vypisoval různé tipovací hádanky. Soutěživý Laufer se do jedné z nich zapojil a vyhrál druhou cenu, předplatné všech dílů časopisu na celý rok. Úspěch ho povzbudil k stálému a vytrvalému studiu našeho i zahraničního sportu.

Laufer od útlého věku prahl po vzdělání, každodenně četl noviny, navštěvoval divadelní představení nebo koncerty a chápal důležitost světových jazyků. Učil se angličtinu, němčinu a francouzštinu, což následně hojně využíval ve svých funkcionářských pozicích a později při práci v rozhlasu. Díky rodičům, profesorům z gymnázia a také nejbližším přátelům se vytvářel jeho charakter. Byl vnímavý a citlivý, energický, naprosto upřímný a především člověk, kterému záleží na štěstí druhých.⁹ Nic si nedělal z toho, že nepatří mezi nejlepší v atletice. Těšilo ho, že přivedl pár spolužáků k aktivnímu pohybu. Sám říkal: „*I když si mě vzal pod křídla Boža Pohl-Polenský, sám sprinter rekordman, věnoval mi hodně péče a věru neměl na tom viny, že jsem jeho rekord nepřekonal.*“¹⁰

1.2 Rozvíjení sportu

Jak už bylo zmíněno, Laufer se ve Slavii nevěnoval pouze vlastnímu tréninku, ale i organizaci chodu klubu z pozice zapisovatele hrací komise. Díky dobře odvedené práci a jazykovým znalostem, se vypracoval až na mezinárodního sekretáře celé jednoty Slavie. Z této funkce usiloval o poměření domácích sportovců se zahraniční konkurencí, přestože situace za Rakouska-Uherska byla pro český sport velmi nepříznivá, neboť z příkazu Vídně vyloučila Mezinárodní fotbalová reprezentace FIFA Český fotbalový svaz ze své struktury. I zásluhou Laufera se však podařilo na přátelské zápasy do Čech pozvat fotbalisty ze Skotska a Anglie. Čeští fotbalisté naopak zavítali do Ruska, Polska nebo Maďarska.¹¹ Časem začíná Laufer pronikat také do ledního hokeje, který si zamiloval na zamrzlé Vltavě, kde s dalšími mladíky hrávali dlouhé hodiny až do noci. Stal se pro něj osudovým sportem. Z počátku úřadoval v klubu SK Slavia jako činovník oddílu, ale díky své pracovní

⁹ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 11-12.

¹⁰ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 8.

¹¹ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 14-15.

horlivosti a pomoci českým hokejistům se sbírkou peněz na cestu do Chamonix ve francouzských Alpách, kde se v roce 1909 odehrál mezinárodní turnaj, získal pozici mezinárodního sekretáře Českého hokejového svazu.¹² O dva roky později se už Laufer účastnil zahraničního výjezdu národního týmu na mistrovství Evropy do Berlína. Kvůli stejným potížím s financemi, sháněli hokejisté peníze skrze sbírky, přispívali sami a pomáhali i činovníci svazu. Aby se také Laufer mohl zúčastnit, přispívá mu na akci samotný předseda svazu E. Procházka. Půjčené peníze musí Laufer dlouhou dobu splácet, jelikož jeho funkcionářské pozice jsou zcela dobrovolné a nemá za ně žádné finanční ohodnocení. Svou práci dělá kvůli lásce k sportu a zálibě pomáhat druhým. První mistrovství Evropy vyšlo českým hokejistům náramně, porazili Švýcarsko 13:0, Německo 4:1 a nakonec Belgie 3:0. Historicky druhého mistrovství Evropy se zúčastnily pouze čtyři národy a tři výhry znamenaly pro český tým suverénní titul mistrů Evropy. Hrdý Josef Laufer cítil ve vítězství velký kus zdravého vlastenectví a napadá ho, že by o úspěchu měla být informovaná česká veřejnost. Po zápasových oslavách běží na poštovní úřad podat telegram, ale kvůli pozdní hodině mají zavřeno. Proto hotelovým telefonem objednává Prahu a po hodinovém čekání sděluje domů šťastnou novinu. Hned další den vychází zpráva v ranních novinách. Tento kousek později Laufrovi usnadnil nástup do novinářské praxe.¹³

Laufer ve Slavii nezanedbával ani atletiku a s jejím rozvojem pomáhal už na samém počátku. Dokonce se jel s dalšími atlety v roce 1911 podívat na mezinárodní závody do Drážďan. Sám zahraniční cestu zhodnotil jako velmi prospěšnou díky skvělé podívané a získání mnoha zkušeností s organizací závodů. V Praze a pár dalších městech se konávaly lehkootletické závody i s mezinárodní účastí, o které ale veřejnost nejevila velký zájem. Počet diváků se pohyboval okolo několika stovek, což se s oblibou kopané nemohlo rovnat, a Laufra nezájem velmi mrzel. Na většinu závodů totiž dokázal zajistit kvalitní zahraniční atlety, kteří předváděli na české půdě dosud nevídané výkony. Když Slavie pořádala mezinárodní přebory, Laufer pozval atlety z Maďarska, Německa, Francie, a dokonce se zúčastnil i Jihoafričan Duncker, neboť žil tou dobou v Praze.¹⁴

Jednoho večera před závodem se Laufer vracel domů a před domovními dveřmi našel sedícího muže. Muž Laufra okamžitě oslovil jménem a on pochopil, že to musí být nejlepší

¹² LAUFER, Josef. *Hokej můj osud*. Praha: Mladá fronta, 1960., str. 21.

¹³ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 8-9.

¹⁴ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 14-15.

maďarský diskář Pál Antál. Jen pomocí gestikulace pozval výjimečného atleta k sobě domů, kde ho pohostil, a později doprovodil do hotelu za ostatními zahraničními účastníky závodu. Praha patřila u zahraničních sportovců mezi velmi oblíbené destinace díky kráse historického centra města a rovněž skvělému zajištění všeho potřebného od organizátorů. Právě na tom měl velkou zásluhu Josef Laufer. Hojně využíval jazykové dovednosti, čímž se domluvil téměř s každým Evropanem, a staral se o závodníky jako své blízké přátele. V mnoha případech opravdu vznikla pevná přátelská pouta, která mu pomáhala v dalších letech jeho práce.¹⁵

1.3 Zrození novináře

Už před první světovou válkou se v Laufrovi skrytě projevují novinářské schopnosti a chuť informovat veřejnost o sportovních výsledcích. Po návratu z úspěšného mistrovství navštěvuje redaktora Heinze, se kterým se seznámil při organizování sbírky pro první zahraniční cestu hokejistů. Později se stal jeho vzorem a učitelem zároveň. Chválil ho za rychlé informování o výsledku z Berlína a sám mu nabízel místo novináře v redakci časopisu Sport a hry. Pouze nátlak rodičů přiměl Laufra na chvíli zapomenout na svůj sen a jít po úspěšné maturitě studovat strojní inženýrství.¹⁶ Jeho skutečné ambice ovšem mířily jiným směrem. Ve Slavii byl nápomocen jednatelem klubu, který vyřizoval každodenní styk s novináři, a staral se o zahraniční hosty, které zval do Prahy, dokonce s nimi procházel historické centrum města v roli průvodce. Díky svému vystupování a otevřenému jednání získával mnoho přátel doma i v zahraničí, což mu značně pomáhalo ve všech organizátorských činnostech a později pomohlo i rozvoji sportu v Československu.¹⁷

O volných chvílích chodíval do spolkové kavárny U Karla IV. na Karlově náměstí, kde hltal veškeré informace z domácího nebo zahraničního sportovního tisku a diskutoval s ostatními členy klubu o situaci ve sportu nebo ve Slavii. Po třech semestrech na vysoké škole přesvědčil rodiče, že se touto cestou nechce ubírat, a na dobro ukončil studium strojního inženýrství. Místo vysoké školy nastoupil v bance na pozici úředníka. Volný čas stále věnoval výhradně sportu a také již sportovní novinářině, neboť začal pracovat jako sportovní redaktor Hlasu národa pod vedením svého učitele Heinze.¹⁸ V roce 1912 pak

¹⁵ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 15.

¹⁶ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 12-13.

¹⁷ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 14.

¹⁸ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 23-24.

odešel do německého listu Union. Hned na začátku žurnalistické práce se musel naučit, jak psát o sportu takovým způsobem, aby i široká veřejnost, bez dosavadního zájmu o sport, pochopila pointu článků a každý druh sportu byl pro ně srozumitelný a na pochopení pravidel jednoduchý. Jeho činnost spočívala ve zpravodajství, kde přinášel výsledky zápasů a drobné hodnocení jejich průběhu. Laufer byl vůbec první, kdo pochopil sílu tisku a začal v něm propagovat nadcházející sportovní události, což výrazně zvedlo návštěvnost diváků na všech akcích. Nikdy neměl problém s nedostatkem informací, protože byl ve stálém spojení s kluby, funkcionáři a hráči. Pro zajímavost přidával také významné zahraniční sportovní události a jejich výsledky. Na tehdejší dobu bylo zahraniční zpravodajství velmi obsáhlé a nezvykle aktuální.¹⁹ Až teprve po dvouleté novinářské praxi byl Laufer za svou práci oceněn a začal dostávat šest haléřů za řádek. Jeho mzda ale nikdy nesměla překročit hranici třiceti korun za měsíc. Jednou za půl roku navíc vždy obdržel jakoukoli volnou vlakovou jízdenku, což velmi oceňoval a využíval při zahraničních výjezdech po celé Evropě.²⁰

Po vypuknutí první světové války roku 1914 dostal od vydavatele listu pracovní výpověď, neboť blízká budoucnost nenaznačovala zájem ani čas na sportovní zpravodajství. Pro Laufera znamenal vyhazov nečekanou ránu, ale jeho konec v redakci to nebyl. Sport sice do tisku přidávat nemohl kvůli zpravodajství z fronty, ale stále navštěvoval redakci, četl si denní noviny a vyhledával zahraniční tisk. Válečná léta pro něj nebyla ztrátou času, čtyři roky bojů dokázal naplno využít k všestrannému vzdělávání sebe samotného. Neupínal se pouze na sport, podrobně sledoval dění na bojištích a politickou situaci ve světě. Získaný rozhled a znalost mezinárodních poměrů mu pomohli k prvnímu poválečnému zaměstnání.

Se vznikem Československé republiky Laufer získal místo v tiskovém odboru prezidia ministerské rady ve Vídni. Z počátku doufal spíše v pokračování novinářské práce, ale nově vzniklý stát s sebou přinášel spoustu politických a sociálních problémů. Tím pádem pro rozvoj sportu nezůstával čas a nebyly pro něj ani dostatečné podmínky. Laufer v tiskovém odboru pracoval celé dva roky. I za poměrně krátkou dobu však rozvíjející se republika dokázala odvést spoustu práce v oblasti tisku a v mnoha denících byly zavedeny sportovní rubriky. Obyvatelstvo se po letech války začalo zajímat o dění z celého světa, které bylo v době bojů zanedbáváno. Založila se první tisková agentura Prager Presse.²¹

¹⁹ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 24.

²⁰ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 12-14, str. 23.

²¹ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 24-25.

Společnost okamžitě začala vyhledávat ostřílené novináře znalé cizích jazyků schopné všestranně zajišťovat zpravodajství. Už během pobytu ve Vídni zaměstnanci agentury oslovili Laufra a nabídli mu práci v tisku s okamžitým nástupem. Nadšený Laufer nabídku bez váhání přijal. Jeho práce v Prager Presse neobsahovala pouze zajišťování sportovního zpravodajství. Dle potřeby přinášel zprávy z oblasti kultury a techniky, což mu díky jeho přehledu a studiu strojního inženýrství na vysoké škole nečinilo problémy. I přes sportovní vytížení nezanedbával kulturní život, zvláště hudební koncerty navštěvoval pravidelně.

V tiskové agentuře prozatím neexistovala přesná specializace novinářů tak jako dnes. Hlavní slovo měl vždy šéfredaktor, jenž rozdával pokyny podřízeným a každý novinář musel být schopen zaznamenat vícero témat. Laufer často působil na všelijakých konferencích nebo u návštěv zahraničních hostů v Praze, kterým překládal. Stále tak vylepšoval své znalosti cizích jazyků. Pohyboval se přímo u zdrojů informací, aktuálně je zpracovával a s přidaným komentářem předkládal k dalšímu využití.²²

1.4 Počátek stmívání a život v utajení

Období třicátých let Československé republiky charakterizovalo vzrůstající nebezpečí na západní hranici. Nacistické hnutí Adolfa Hitlera získávalo v Německu politickou moc a znamenalo ohrožení pro střední Evropu. Laufer si díky svým zahraničním cestám, které podnikal nově jako zpravodaj Československé tiskové kanceláře, hrozbu uvědomoval a německou ideologii společně s italskou silně kritizoval. I při sportovních zápolech za fašistické diktatury byl vidět obzvlášť vysoký italský nacionalismus a nenávisť vůči ostatním. Když 6. července 1932 prohrál Juventus Turín se Slavií ve Středoevropském poháru v Praze, upozorňoval Laufer dopředu na nepříjemnou venkovní odvetu a těžký úkol, jenž čekal pražský klub před italskými fanoušky. Při odvetném utkání v Turíně se pro hráče Slavie vytvořilo opravdové peklo. Turínští příznivci žili v domněnku, že v prvním zápase hráli českoslovenští fotbalisté brutálně a vše se jim musí vrátit i s úroky.²³ Laufer se při kontaktu s italskými kolegy dozvěděl, že informace o utkání v Praze přišly do Turína falešně a mužstvo Slavie stavěly do záporné role. I přesto Laufra velmi překvapilo, když italské publikum reagovalo na Slavii zcela nepřátelsky.²⁴ Utkání bylo kvůli chování domácího obecenstva, které hozeným kamenem z hlediště zranilo brankáře Pláničku,

²² MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 25-26

²³ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 27-29

²⁴ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 114-115

v průběhu přerušeno a nakonec se vůbec nedohrálo. Laufer ve své zprávě o utkání odsoudil chování fanoušků, ale zároveň objasnil příčiny této až nechápající nenávisti vůči Slavii. Vina ležela na neobjektivním komentáři italských novinářů, kteří neunesli vysokou prohru svého týmu a hledali proto jiné důvody. Laufer si po špatném zážitku velice dobře uvědomoval odpovědnost novinářů za naprostou objektivitu a zároveň pochopil sílu tisku při formování veřejného mínění. On sám se zatvrzoval býti vždy objektivní, nepřiklánět se na stranu jednoho týmu a předávat jen pravdivé informace.²⁵

Dalším setkáním s diktátorským režimem se pro Laufera a vlastně celý sportovní svět staly olympijské hry v Berlíně roku 1936.²⁶ Sportovní akce, která svým rozměrem překonala všechny minulé, byla pořádána jako propagace nacistického režimu a nadřazenosti árijské rasy. Při slavnostním zahájení si Laufer zaznamenal paradoxní situaci, kdy Adolf Hitler ve své lóži přijímal vítěze maratonského běhu z olympijských her 1896, Řeka Spyridiona Louise. Starý atlet předal Hitlerovi olivovou ratolest z Olympu jako symbol lásky a míru se slovy: „*Přejeme si vroucně, aby národy se střetly vždy jen v přátelském souboji.*“²⁷ O pět let později Hitlerovy jednotky Řecko napadly.

Laufer po celou dobu olympijských her bojoval s technickými problémy, které ohrožovaly jeho živé reportáže z medailových bojů. Často vypadávalo rozhlasové spojení s Prahou. Nejhorší pro něj bylo, když signál vypadl ve chvíli, kdy českoslovenští reprezentanti oslavovali medaile. Laufer se po celou dobu her snažil z polovojenské uzavřené akce pozvedávat národní sebevědomí u domácích posluchačů, kteří na vlastní oči nemohli vidět propagandistickou akci Hitlerova režimu, a statečně podporoval sportovce odmítané nacisty. Slavným vzdorem Laufrova postoje vůči Adolfu Hitlerovi se stalo pozvání amerického černého atleta, čtyřnásobného vítěze olympijských závodů a hrdinu her, Jesseho Owense, na společný rozhovor. Hitler si do své lóže zval všechny zlaté medailisty, ale sportovce černé pleti kvůli rasovému přesvědčení odmítl přijmout.²⁸ Laufrovo pracovní stanoviště bylo na atletickém stadionu v blízkosti Hitlerovy lóže a právě tam zamířil po jednom ze svých úspěchů Jesse Owens. Přítomnost hvězdného atleta na hlavní tribuně znamenala velké pozdvižení pro pořadatele i ve velkém počtu přítomné policisty. V setkání s novinářem mu však zabránit nemohli. Lauferův rozhlasový rozhovor s Owensem byl

²⁵ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 27-29.

²⁶ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 81-82.

²⁷ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 136.

²⁸ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 84.

excelentní. Nikdo z kontrolorů radiových spojení nepředpokládal, že by se na sportovní akci mohl objevit politický rozhovor mířený proti nacistickému režimu. Jesse Owens promluvil o svém úspěšném představení na atletickém ovále, přípravě na olympijské hry, atmosféře během závodů a také polovojenské přehlídce, která svírala sportovce s diváky a kazila olympijskou myšlenku férového a rovného boje atletů. Dále se nebál promluvit o rasistických problémech, které ho po celou dobu konání her pronásledovali.²⁹ Před Laufrem vyjádřil i pocit zadostiučinění, že černý sportovec a občan Spojených států porazil zbytek startovního pole. Až o 48 let později se Owensovi dostalo zasloužené pocty od německého lidu. Po již zemřelé legendě atletiky byla pojmenovaná blízká ulice u stadionu Allee v Západním Berlíně.³⁰

Celá třicátá léta zasadila Josefa Laufra do povědomí široké veřejnosti, která začínala sledovat sportovní scénu, a vynesla mu pozici známé novinářské osobnosti. U lidí byl na tolik oblíbený, že před živými přenosy bývala jeho komentátorská pozice obklopená davem. Všichni chtěli pozdravit slavného reportéra a poprosit ho, aby vyřídil jejich rodinám pozdravy domů. Laufer si podpory od fanoušků vážil, zároveň mu ale často komplikovali přípravy na přenos.³¹ Našli se také závistivci, co se nedokázali vyrovnat s tím, že je přítel z branže natolik úspěšný. Jedním z nich byl Otakar Havel, bývalý Laufrův kolega na závodní dráze. Po obsazení Čech nacisty napsal do deníku *Árijský boj* článek, kde pomlouval Laufrovu povahu a práci, kterou na začátku okupace stále vykonával. Nezapomněl rovněž připomenout jeho židovský původ.³²

S Laufrem to za okupace nevypadalo vůbec dobře, kvůli jeho kořenům mu hrozilo zatčení a přesun do koncentračního tábora. Pokračovat v práci pro tisk a rozhlas dle nařízení německých okupantů nemohl, žil pouze ze skromných úspor. Až náhodné setkání s bývalým známým Karlem Heritesem mu pomohlo získat zaměstnání v pojišťovně. Nastoupil zde na pozici pojišťovacího agenta a díky mnohým přátelům okamžitě získal zakázky. Po zprůsvětlení rasových předpisů musel z práce odejít, ale své místo přepustil manželce. Také ona byla kvůli smíšenému manželství po čase z pojišťovny vyhozena.³³ Po znemožnění i tohoto výdělků vykonával Laufer už pouhé krátkodobé činnosti, kde nebyl

²⁹ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 84-85.

³⁰ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 89-90.

³¹ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 118-119.

³² MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 90-91.

³³ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 140.

tolik na očích. Němci požadovali, aby partneři v takzvaném smíšeném manželství, kde byl jeden z páru židovského původu, požádali o rozvod. Jinak hrozil manželům odsun do koncentráku. Laufrovi za žádných okolností na německá pravidla nepřistoupili a po celou dobu války setrvali v manželském vztahu, díky odloučení. Laufer využil kontaktů na jednu z ilegálních odbojových skupin a s jejich pomocí se přesunul do nového bytu na Vinohradech. Manželka zůstala u nich v bytě ve Školské ulici. Laufrova práce za okupace vypadá na první pohled nicotně, ale pro domácí odboj byla nesmírně důležitá a zároveň pro něj nebezpečná. Spočívala v poslechu zahraničních radiových stanic a rovněž rozhlasu vedeného v češtině z Londýna a Moskvy, což bylo samo o sobě trestné. Získané informace pak předával pomocí odbojových spojek. Ty se střídaly a přicházely do Laufrova tajného bytu v nepravidelných intervalech.³⁴

Vzájemný kontakt manželský pár neztratil ani v době odloučení, jelikož Laufer svou paní často navštěvoval. Hrozba zatčení byla až moc velká, proto musel být při návštěvách svého domova velmi opatrný a vždy tam strávit jen krátkou chvíli. Zvláště ve večerních hodinách bývaly domovní prohlídky gestapem pravidelné. Proto Laufer přicházel většinou v době poledne, kdy nehrozily policejní razie, neboť se Němci obávali spojeneckých náletů a drželi se v blízkosti připravených krytů v obsazených budovách. Nebylo to však pravidlem, jak dokládá nepříjemný zážitek manželského páru. Jednoho dne dorazil Laufer do bytu před polední hodinou. Nic nenasvědčovalo hrozícímu nebezpečí, proto byl pár aspoň na chvíli klidný a spokojený.³⁵ Najednou se z domovní chodby ozval silný hluk a dupot ohlašující příchod gestapa. Nalezení Laufra by pro oba dva znamenalo jistý odsun do koncentračního tábora. Zazvonění na jejich byt vyvolalo pocit beznaděje a paní Laufrová už nemohla zadržet slzy. Po rozloučení s manželem šla smířená s nadcházejícím osudem příchozím otevřít. K obrovskému překvapení stála na chodbě polekaná sousedka, které náklonnost k oblíbenému sousedovi a reportérovi dala odvahu vyjít z bytu a varovat přátele. Na útěk už nebyl čas, proto manželům nezbylo nic jiného než čekat na další zazvonění. Když začal hluk z chodby sílit a situace vypadala beznadějně, rozhoukaly se varovné sirény ohlašující nálet. Varování odvedlo německou pozornost od prohledávání bytů, dle rozkazů dům opustili a odjeli do krytů.³⁶ Když se sirény ozvaly podruhé, ohlašovaly konec poplachu, což pro Laufra a jeho paní znamenalo velice šťastný konec

³⁴ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 16-17

³⁵ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 17

³⁶ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 17

jedné z mnoha návštěv. O Laufrově působení v odboji vědělo mnoho členů protiněmecké organizace. Byl pro něj vytvořen plán na útěk z Prahy, se kterým by mu v případě ohrožení odboj pomohl. Měl připravené náhradní doklady s falešnými údaji a úkryt na chatě nedaleko Prahy. Přes veškeré nebezpečí v době německé okupace Laufer válku ve zdraví přežil a stejně jako celý národ se v květnu 1945 těšil z osvobození Rudou armádou.³⁷

1.5 Vstup do strany a idealismus sportu

Ve znovu sjednoceném Československu nastupuje velmi rychle na svou externí pozici komentátora rozhlasu. Jeho hlas z rádia posluchače překvapil, neboť německá propaganda za války tvrdila, že židovský reportér spáchal hned po okupaci sebevraždu skokem z šestého patra rozhlasu. V obsáhlém rozhovoru pro Mladou frontu Laufer vysvětlil, co dělal za okupace a vyvrátil všechna falešná obvinění německého tisku. V osvobozené vlasti nastoupil kromě rozhlasu také do známého prostředí Československé tiskové kanceláře, kde již pracoval v letech 1919 až 1920.³⁸ Stále pokračoval v dobrovolné práci ve sportu a tělovýchově a nově se snažil sport rozšířit hlavně mezi mládež. Sílicí socializace ve svobodné vlasti přiměla Laufra uvažovat o sjednocení československé tělovýchovy a sportu do jednoho svazu řízeného vládou. Po válce žil v přesvědčení, že jediným právoplatným a spravedlivým držitelem pokrokových idejí musí být pracující člověk. Nová republika otevřela do té doby netušené možnosti ve sportu, který přestává být především byznysem a záležitostí pouze malého počtu vybraných osob. Ze svého nově nabytého přesvědčení věnoval spoustu času masové tělovýchově pro pracující lid a hned v roce 1945 vstoupil do Komunistické strany Československa.³⁹

I díky sportu se po válce rychle obnovily pochroumané vztahy mezi českými a slovenskými občany. Živé vysílání duelu Slavie s I. ČŠK Bratislava bylo poprvé komentováno dvěma reportéry. K Laufrovi se přidal Štěpán Mašlonka a střídavě komentovali průběh utkání v češtině a slovenštině. Účast dvou reportérů se velmi osvědčila a na další roky znamenala naprostou samozřejmost. Půl roku po osvobození začal Laufer díky sportu znovu cestovat. Při prvním výjezdu doprovázel československého delegáta na první poválečný sjezd Mezinárodní fotbalové federace do Curychu.

Po cestě projížděli zuboženým, rozděleným Německem a na vlastní oči spatřili veškeré

³⁷ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 18-19.

³⁸ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 140.

³⁹ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 19.

poválečné hrůzy v bývalé zemi nacistů.⁴⁰ Díky návštěvě Švýcarska obnovil dobré vztahy s místní hokejovou federací a zajistil pro domácí mužstva kvalitní konfrontaci. Na mezinárodní konferenci se mimo jiné dozvěděl novinku o výjezdu sovětského týmu Dynamo Moskva na britské ostrovy, kde hráči z východu překvapivě dokázali hned při své první návštěvě západní Evropy držet krok s anglickými a skotskými fotbalovými velkokluby. Sovětští sportovci během návštěvy Londýna také na vlastní oči poprvé viděli lední hokej a jeho prvky následně přivezli do vlasti. Tak pomalu začala slavná sovětská nadvláda lednímu hokeji. Laufer v Curychu referoval o sportovním dění v Čechách za okupace a navíc byl pozván švýcarským rozhlasem k besedě o životě a sportu za Protektorátu.⁴¹

Další zahraniční výpravu zažil rok po konci války, kdy se s týmem Slavie vydal na přátelské zápasy do Švédska. Cesta skrz severní část Německa byla kvůli zničeným silnicím dosti obtížná a ani stav půjčeného vozidla cestujícím nepřidával žádnou jistotu dojezdu. Majitel autobusu měl v plánu ve Švédsku nakoupit nové pneumatiky, a tak cestu na sever museli zvládnout s dosluhujícími gumami. I přes velké obavy dorazila celá výprava do švédského přístavu Malmö, kde je čekalo bouřlivé přivítání. Zde začalo slávistické turné po mnoha fotbalových stadionech ve Švédsku. Při zastávce ve Stockholmu navštívil zvědavý Laufer zápasy domácího tenisového týmu v zápasu Davisova poháru proti Belgii. Ve svých vzpomínkách si zaznamenal, že čím byl pobyt ve Švédsku delší, tím výkonnost fotbalistů klesala, neboť slávisté nedokázali odolat znamenitému pohostinství Skandinávie. Konzumace čokolády a časté pití domácího mléka přispěly v závěru pobytu k navýšení váhy každého hráče o tři kila.⁴²

Při odjezdu z Malmö se celý tým dověděl o nezdařilém nákupu pneumatik kvůli švédským poukazům, a tak zpáteční cesta přinášela ještě větší rizika. Vůz byl při cestě domů velmi přetížen, a hned po prasknutí první pneumatiky následovaly ztráty dalších. V rozvráceném Německu nebyla žádná možnost opravy nebo nákupu nových, a tak musela cesta probíhat s mnohými přestávkami na liduprázdných silnicích. Po třech dnech pomalé jízdy výprava konečně dorazila do Chebu, kde gummy obdržely záplaty. Oprava vydržela jen pár kilometrů do Karlových Varů a cesta do Prahy ubíhala podobnou rychlostí jako poslední dny v Německu.

⁴⁰ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 141-142.

⁴¹ LAUFER, Josef. *Hokej můj osud*. Praha: Mladá fronta, 1960., str. 147.

⁴² LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 145-146.

V půli cesty už byl autokar naprosto nepojízdný a Laufer i celý tým musel zastavovat cizí auta s prosbou o svezení.⁴³

Laufrova vzpomínka na zájezd do Švédska dobře ukazuje oddanost všech činovníků a samotných sportovců. Při zahraničních cestách za zápasy a turnaji museli občas vytrpět opravdu hodně, pohodlí a komfort nebyly v půlce minulého století na místě. Dnes je zcela nepředstavitelné, že by hokejisté jeli na utkání přes noc vlakem, a ještě ke všemu třetí třídou.⁴⁴ V začátcích sportu nebyl tento příklad ničím ojedinělým. Šetřit se muselo, kde to jen šlo.

V roce 1948 jel Laufer v roli reportéra na další letní olympijské hry do Londýna. Na první celosvětový sportovní svátek po válce ho doprovázel už jeho stálý kolega Štěpán Mašlonka. Posílení týmu alespoň na dva reportéry bylo sice na místě, ale rozhodně nemohlo stačit na zabezpečení všech olympijských soutěží. Dvoučlenný tým proto musel dobře volit, co bude každý den přenášet. Hned první den byl na programu atletiky běh na 10 000 metrů a v něm náš reprezentant Emil Zátopek. Laufer si dobře uvědomoval obrovskou šanci na medaili, a proto zařídil vše potřebné, aby zajistil přímý přenos očekávaného začátku běhu. Domácí posluchači, kteří znali veškeré informace o závodě dopředu, s napětím očekávali Zátopkův výkon. Kvůli špatné práci organizátorů musel být start běhu posunut o necelou hodinu. Ochota vedoucího inženýra britského rozhlasu zajistila ponechání veškerého technického servisu československému týmu zpravodajců déle, než bylo plánované. Ve chvíli, kdy startér vypustil běžce na trať, přenášel rozhlas zprostředkovaný komentář dvojce reportérů. Diváky však Laufer slovy netěšil, neboť Zátopek se pohyboval na zadních pozicích uzavřený mezi soupeři a jeho ztráta na čelo rostla.⁴⁵

Zklamaný Laufer přenechal mikrofon kolegovi a přestal průběh závodu sledovat. Po chvíli, kdy stál Laufer stranou, najednou začal Mašlonka hulákat: „*Emil vede!*“ Zkušený reportér okamžitě přispěchal zpátky na stanoviště a pohledem zkontroloval atletický ovál. Po analyzování situace začal diváky znovu seznamovat s aktuální situací v olympijském finále. Pár kol před napínavým koncem přispěchal za reportéry vedoucí britského rozhlasu a oznámil jim, že komunikace s Prahou už nějakou dobu nefunguje. Porucha nastala kvůli

⁴³ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 146.

⁴⁴ LAUFER, Josef. *Hokej můj osud*. Praha: Mladá fronta, 1960., str. 36.

⁴⁵ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 173-174.

přerušení kabelového spojení se stanicí ve Frankfurtu, která sice přidala k domluvenému času dvacet pět minut navrch, ale po jejich vypršení vysílání vypnula. Českoslovenští posluchači tak v přímém přenosu nemohli zaslechnout radostnou změnu průběhu závodu ani slavné vítězství Emila Zátopka v olympijském rekordu.⁴⁶

Dojatý Laufer mohl jen bezmocně sledovat Zátopkův nevídaný finiš, kdy mu sto tisíc diváků aplaudovalo ve stoje. Velmi litoval, že nemůže divákům popsat atmosféru na olympijském stadionu při předávání zlaté medaile a poslechu československé hymny. Další vysílání z celosvětového svátku sportu už bylo zdařilé. Při reportáži vodáckých soutěží z Henley musel Laufer kvůli dobré viditelnosti průběhu rozjížděk spolu s dalšími zpravodajci nasednout do zakotvené pramice a odtud vysílat své postřehy. I přes nataženou plachtu nad jejich lodí novinářům práci komplikoval silný déšť, protože skrz improvizovanou střechu protékala voda. Laufer chránil před nevídaným počasím především svůj mikrofon a přitom zapomínal na vodu stékající za vlastní krk. Alespoň úspěchy československých vodáků mu zlepšovaly náladu a reportér mohl posluchače informovat o stříbrné a třech zlatých medailích.⁴⁷

Další vystoupení Emila Zátopka v běhu na 5 000 metrů proběhlo v přímém vysílání bez problémů. Když atleti vbíhali do posledního kola, ztrácel Zátopek z třetího místa víc než padesát metrů na vedoucího závodníka. Laufer nepředpokládal, že by se pořadí běžců mohlo ještě proházet, a oznamoval posluchačům konečné třetí místo. V tu chvíli přešel Zátopek do zběsilého tempa a vyrazil na téměř nemožné pronásledování dvojice na čele. Diváci na stadionu povstali a hlasitě povzbuzovali odvážného atleta, který rychle stahoval svou ztrátu. Vedoucí Belgičan už si vychutnával ovace publika a nepředpokládal, že by o olympijský triumf mohl ještě přijít. Až upozornění jeho krajana na zrychlujícího Zátopka ho nakoplo k poslednímu zrychlení. I přes neuvěřitelně rychlé poslední kolo skončil Emil o pouhý metr jako stříbrný. Oba závodníci překonali olympijský rekord.⁴⁸ Laufer hodnotil československou účast na olympijských hrách velice pozitivně. Vážil si skvělých výsledků našich reprezentantů, ale zároveň ocenil ty, kteří naplno a čestně bojovali. Zisk jedenácti medailí znamenal velký úspěch pro znovuobnovený sport v Československu.⁴⁹

⁴⁶ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 174-175.

⁴⁷ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 175-176.

⁴⁸ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 176-177.

⁴⁹ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 177.

1.6 Nevyzpytatelná cesta a vypnutí mikrofonu

Jak už bylo zmíněno, Laufer občas vypomáhal kolegům z rozhlasu i s jiným vysíláním než z oblasti sportu. Jednou musel v radiovém přenosu uvádět koncert jazzbandové skupiny Jacka Hiltona z pražské Lucerny. Při vysílání Laufra napadlo, že by díky své pozici v lóži hned u pódia mohl komentář zpestřit rozhovorem s některým z členů kapely. Podařilo se mu k mikrofonu získat samotného Jacka Hiltona. Předák skupiny mohl posluchačům nejlépe popsat vlastní hudbu a představit další členy kapely. Na Laufra zbylo akorát přetlumočení výpovědi. Znovu se utvrdil v názoru, že nejlepší informace jsou vždycky přímo od zdroje. Ani značný úspěch reportáže z Lucerny nesvedl Laufra z cesty sportovního komentátora. Další kulturní zkušenost přineslo Laufrovi několik přednášek s ředitelem hudební konservatoře doktorem Branbergerem. Hovořili o Laufrově velké zálibě v moderní hudbě a jednotlivých nástrojích.⁵⁰

V rozhlasu vypomáhal i části vysílání v německém jazyce, kde občas zaskakoval a přenášel reportáže ze závodů, kterých se účastnili českoslovenští občané německé národnosti. V roce 1934 zase ve svém volném čase pro rakouský rozhlas komentoval pár hokejových klání z mistrovství světa v Miláně.⁵¹

Ani švýcarský rozhlas nezůstal o skvělého reportéra ochuzen. Když při fotbalovém utkání Československa se Švýcarskem nezískal domácí rozhlas souhlas k vysílání, přijmul Laufer nabídku od Švýcarů a německy pro ně komentoval druhý poločas zápasu s častými vložkami ve francouzštině. Cizí řeči využíval i v situacích, kdy československý rozhlas přenášel události dle komentáře jiných stanic. Při fotbalovém turnaji v Ženevě, kde nastoupila Slavia, seděl Laufer v kontrolní místnosti pražské centrály a poslouchal komentář švýcarského kolegy. V pravidelných odstupech pak přemlouval živý komentář do češtiny. Stejným způsobem pro posluchače překládal německé vysílání boxerského souboje z mistrovství světa všech váhových kategorií z USA. Kvůli reportáži musel být Laufer vzhůru téměř celou noc, neboť zápas probíhal mezi druhou a třetí hodinou ranní našeho času.⁵²

Laufer byl za svůj profesní život u rozhlasu pověřen stovkami sportovních reportáží. Kromě kopané a ledního hokeje komentoval například i dostihové závody z Pardubic

⁵⁰ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 178-179.

⁵¹ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 179.

⁵² LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 179.

a Československé derby v Chuchli, slavný motocyklový závod Zlatá přilba, tenisová utkání Davisova poháru z pražské Štvanice nebo vodácké závody na Vltavě v Praze.⁵³ I přes začátky sportovního zpravodajství přinášel Laufer posluchačům zpoza mikrofonu zajímavou a širokou škálu reportáží z mnoha sportovních odvětví.⁵⁴

Spojení sportu s velkou základnou cvičenců všech věkových kategorií zavedlo Laufra už ve třicátých letech na masové akce tohoto typu. Už od roku 1932 spolupracoval s organizátory všesokolských sletů a až do okupace vysílal reportáže z akcí po celé republice. Jeho úplný sen, sport patřící všem vrstvám a mládež vedená k tělovýchově, se naplnil až s příchodem jiného režimu. První československá spartakiáda se konala roku 1955, tentokrát to byla tělovýchovná akce bez Josefa Laufra za mikrofonem, ale jeho pozornosti neušla. Na celostátní spartakiádu potřebovali reportéři velmi podrobnou přípravu, což zapříčinilo jeho neúčast. On sám nemohl tak často chybět ve svém hlavním zaměstnání, a také už pozici u mikrofonu pomalu přepouštěl skupině svých následovníků. V československé tiskové kanceláři stále pracoval jako denní redaktor a přinášel spoustu článků z první spartakiády. Jeho práce pro tisk dokázala zájem o masovou událost povznést i do zahraničních periodik.⁵⁵

V rozhlasu stál Laufer společně s Otakarem Procházkou u vzniku sportovního pořadu s názvem Půlhodinka z našich hřišť, který běžel každou neděli v podvečer. Každý díl propagoval jednu vybranou sportovní událost toho dne. Pořad se těšil mimořádnému zájmu, jelikož byl vysílán ze všech odvětví sportu i z míst, kde sport teprve začínal. Laufer pomáhal nově vzniklým sportovním klubům dostat se do povědomí svého okolí a zajišťovat nábor nových členů. Reportáže připravoval například o vodáckém klubu z pražského Podolí, fotbalistech z Ústí nad Labem, cvičencích z Lipenců nebo atletech z Houštky u Staré Boleslavi. Pár reportáží věnoval i gymnastice, která se sice netěšila velké oblibě, ale Laufra oslovila svou všestranností. Považoval ji za prospěšnou pro rozvoj fyzické zdatnosti jakéhokoli sportovce.⁵⁶

V každém vesnickém klubu byli velmi překvapeni, když viděli pracovat známého reportéra s obrovským nasazením a profesionalitou, jako by šlo o reportáž ze světové akce. Pro malé

⁵³ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 123.

⁵⁴ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 179-180.

⁵⁵ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 102-104.

⁵⁶ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 122-123.

vesnice znamenal příjezd rozhlasu velkou slávu a neobvyklou událost, kterou chtěly plně využít. Laufer tak občas od místních dostával pozvání na besedy, kde hovořil o sportu, novinářské profesi a odpovídal na zvědavé otázky posluchačů. Posezení probíhala v přátelské atmosféře, zcela neformálně ve vesnických hospůdkách, tělocvičnách, nebo dokonce u táboráků.⁵⁷ Obzvláště venkovní posezení u ohně představovalo pro reportéra svobodný únik z reality. Příroda vždy znamenala důležitou součást Laufrových zálib a zdravého životního stylu, který prosazoval. Turistice se věnoval i v dalších vydáních sportovního pořadu. Hovořil zde o krásách československé krajiny, vybízel k výletům do lesů, hor nebo doporučoval návštěvy konkrétních hradů a zámků.⁵⁸

Sportovní vysílání Československého rozhlasu přinášelo pro aktivní posluchače pravidelný ranní tělovýchovný trénink. Pořad byl zařazen do vysílání pár let po vzniku rozhlasu a těšil se velké popularitě. Laufer ranní tělocvik nepřipravoval, ale často ho rád propagoval v Půlhodinkách z našich hřišť, kde v podobě reportážního fejetonu předčítal dopisy obsahující příběhy posluchačů o tom, jak díky rannímu cvičení našli zálibu k tělovýchově. Kromě prospěšnosti cvičení a rozvoji masové tělovýchovy, nadchl Laufra také hudební doprovod u rozhlasového tělocviku. Oceňoval kvalitní hudbu hranou Oldřichem Letfusem a Janem Kalábem. Klavírní dvojice v té době známá po celém světě uchvátila milovníka hudby natolik, že chodíval poslouchat jejich společné tóny při natáčení v budově rozhlasu.⁵⁹

Ve své knize, *Hokej můj osud*, reportér odhaduje, že jen při hokejových utkáních strávil za mikrofonem přibližně tisíc hodin, což by odpovídalo čtyřiceti dnům a nocím. Práce pro Laufra vždycky znamenala jeden z hlavních důvodů bytí a stálý vzestup sportu v Československu ho přesvědčoval o smysluplnosti své dlouhodobé činnosti. Uvědomoval si, že čas, který věnoval sportu a lidem s ním spojeným, chyběl jejich vztahu s manželkou. Uklidňoval ji alespoň tím, že může jeho hlas poslouchat každý den doma z aparátu a důvěřovat mu v jeho profesní vytíženosti. Ze sportovní činnosti si odnesl fascinující vzpomínky na zápoleň zástupců různých národů, které se neodehrávalo na bojištích a končovalo přátelským stisknutím ruky nebo mnohdy i vzájemným objetím soupeřů.⁶⁰

⁵⁷ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 122-123.

⁵⁸ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 131-133.

⁵⁹ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 127-130.

⁶⁰ LAUFER, Josef. *Hokej můj osud*. Praha: Mladá fronta, 1960., str. 172-173.

2 Z funkcionáře reportérem

2.1 První srážka s mikrofonem

Dne 3. října 1926 zapříčinila souhra náhod obrovskou změnu v životě Josefa Laufra. Mezinárodní zápas v kopané mezi týmy SK Slavia a Hungaria Budapešť měl být prvním fotbalovým utkáním v Evropě, který bude rozhlas vysílat v přímém přenosu. Tři hodiny před výkopem stál na Letné připravený mikrofon a téměř kompletní zpravodajský tým. Naneštěstí chyběla ta nejdůležitější osoba, hlasatel. Nová pozice připadla pražskému sportovnímu novináři panu Horáčkovi, který slíbil, že komentář z kopané povede. Když však před začátkem nebyl nikde k nalezení, zkusil technický ředitel rádia naverbovat někoho z dalších sportovních žurnalistů. To však žádný úspěch nepřineslo, nikdo z přítomných novinářů nechtěl vstoupit do zcela neznámého prostředí živého komentáře. Poslední nadějí zůstávala přeplněná klubovna domácího celku, kde obvykle sedával i Laufer. Funkcionáři „milé“ pozvání rezolutně odmítli, ale kvůli ředitelově důraznému naléhání přehodili zodpovědnost na nepřítomného jednatele klubu s veřejností.⁶¹

Vedoucí rozhlasu našel mladého jednatele při práci v šatně hostů. Okamžitě se na něj snažil zapůsobit milými slovy. Zmatený Laufer vůbec nerozuměl nečekané situaci a po chvíli dokázal pouze upozornit na svou neprofesionalitu v oboru. Vedoucí ho však přesvědčoval o jeho profesní připravenosti a doporučení na jeho osobu, které dostal od ostatních.⁶² Vedoucí získal Laufra až informací, že právě on je poslední nadějí pro rozhlas a posluchače, a může odvrátit velkou potupu, která v případě neodvysílání utkání hrozila i jeho Slavii. Tak Laufra bez jakékoli přípravy posadili za mikrofon a s drobnými radami ponechali vlastnímu osudu. „*Zde hřiště SK Slavia na Letné, kde před chvílí začal fotbalový zápas Slavia s mistrem Maďarska Hungarií,*“ zněla první improvizovaná slova začínajícího hlasatele.⁶³

Po představení nastupujících jedenáctek obou týmů, které si pamatoval z předzápasových příprav, uvedení rozhodčího a ohlášení návštěvy, začal komentovat průběh utkání, tak jak byl zvyklý ze svých referátů. Po chvíli nabyl dojmu, že zcela nestíhá popisovat vysoké tempo hry, a napjatě vyhlížel situaci, kdy bude hra přerušena, aby si mohl odpočinout. Když se míč konečně dostal mimo hrací pole, přerušil Laufer komentář a během pauzy

⁶¹ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 54-55.

⁶² MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 55-56.

⁶³ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 94-95.

nabíral ztracený dech. Krátkou přestávku rychle přerušil ředitel nabádáním, ať Laufer nedělá žádné pauzy a stále pro posluchače mluví do mikrofону. Až s koncem prvního poločasu mohl ohlásit desetiminutovou pauzu a na chvíli přestat mluvit. Do vytouženého ticha znovu zasáhl ředitel a přikázal mladému funkcionáři, aby vysílání ukončil rozloučením s posluchači. Překvapený Laufer ani nestačil vysvětlit, že kopaná má dva poločasy a vedení rozhlasu už místo fotbalu zařadilo do programu vysílání raději hudbu. Ředitel Laufrovi poděkoval za záskok a utrousil, že to mohlo být mnohem horší.⁶⁴

Tak proběhl první živý přenos z fotbalového zápasu a zcela náhodné setkání Laufra s komentátorským stanovištěm, které se pro něj v dalších letech stalo druhým domovem. Toho dne však po zápase zůstal přesvědčený, že mikrofon už k práci znovu nikdy potřebovat nebude. Pár dní po utkání měl Laufer hovor v redakci Orbisu, volajícím nebyl nikdo jiný než ředitel Radiojournalu. Rozpačitým hlasem novináři objasnil situaci po sportovním vysílání, které posluchači hodnotili pozitivně a přáli si další.⁶⁵ Laufra novinka nijak nerozrušila, s přáním hodně zdaru do dalšího vysílání chtěl hovor ukončit. Ředitel rychle zareagoval a šel přímo k věci, nabídl Laufrovi místo hlasatele na další vysílání z kopané. Překvapený Laufer byl přesvědčený o svém fiasku z prvního vystoupení a o svém pokračování nechtěl slyšet ani slovo. Ředitel ho musel podruhé přesvědčovat o jeho potřebnosti a až po dlouho trvajícím naléhání dosáhl svého. Novinář přislíbil, že na další vysílání dorazí.⁶⁶

2.2 Život za mikrofonem

Znovu za mikrofon usedl Laufer už další neděli. Rozhlas zařadil do programu vysílání duel mezi Slavii a Vasas Budapešť. Druhé vystoupení hodnotili pozitivně jak posluchači, tak ředitel Radiojournalu, který hned na místě zajistil Laufra na další střetnutí. Koncem října 1926 komentoval nový hlasatel svůj první mezistátní duel Československa se silným týmem Itálie. Na hlasatelské lavici se s ním po každých deseti minutách střídal italský novinář V. Pozzo, jenž posílal informace o hraném utkání domů. Díky vítězství československého týmu v poměru 3:1 byla reportáž posluchači velmi oceněna. Laufer pochopil, že základním předpokladem pro úspěšné vysílání bude vždy výhra domácích.⁶⁷

⁶⁴ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 95-96.

⁶⁵ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 96.

⁶⁶ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 58.

⁶⁷ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 96.

Další zápas museli v rozhlase zvládnout bez svého zasvěceného komentátora, jelikož se jednalo o pražské derby a Laufer zde své účinkování dobrovolně odmítl. Nepovažoval za správné zasahovat do vysílání z pozice činovníka Slavie. Zajištěný náhradník ho však nedokázal kvalitně zastoupit, a tak musel být na další derby znovu osloven Laufer. Ten dokázal i na podruhé odolat, protože zrovna odjížděl do Vídně na hokejové mistrovství Evropy jako tiskový zpravodaj. Až na potřetí musel Laufer i přes velkou nelibost a obavu, zda dokáže zůstat celých devadesát minut objektivní, hlásat zápas Slavie se Spartou.⁶⁸

Po zařazení kopané do pravidelného programu rozhlasu, musel Laufer na konci roku 1926 odstoupit z funkce jednatele Slavie. Práce pro rozhlas ho zaměstnávala natolik, že musel svůj milovaný klub, který ho přivedl do světa sportu, opustit. V příštích letech pro československé posluchače komentoval duely kopané z domácí ligy, mezistátních utkání a Středoevropského poháru, soutěže, která byla založena fotbalovými předáky Československa, Rakouska, Maďarska a Jugoslávie na jednání ve Vídni. Radiojournal do vysílání zařadil také lehkooatletický souboj Československa s Rakouskem, tenisový Davisový pohár Československa proti Holandsku a primátorský závod osmiveslic. Zde Laufer přepustil své místo jednomu z veslařských funkcionářů, který pomocí krátkovlnné vysílačky informoval o průběhu závodu z motorového člunu. Vysílání bylo chytáno v blízké budově a odtud šlo po drátě přímo do rozhlasu.⁶⁹

Léto 1929 přineslo rozhlasu další historickou událost. Slavia v té době hrála druhé kolo Středoevropského poháru proti First Vienna a zájem posluchačů o mezinárodní soutěž donutil vedení rozhlasu, aby se z vídeňského duelu pokusilo zajistit reportáž. Po domluvě s rakouskou rozhlasovou společností RAVAG Laufrovi zapůjčili mikrofon a další technické vybavení potřebné k vysílání. Zásadní bylo také spojení Vídně s Prahou skrz dvojité kabelové spojení. To zaručovalo jednosměrné hlášení Laufra z Vídně a v okamžiku poruchy případné spojení s domovem přes druhý kabel.⁷⁰ Další problém musel s pořadateli zápasu vyřešit přímo Laufer, jelikož rozhlas potřeboval souhlas obou týmů a rovněž souhlas vedení Středoevropského poháru s přenosem utkání. Nelehké vyjednávání se všemi činovníky přineslo úspěch, takže prvnímu přenosu ze zahraničí nic nebránilo. Pro utkání nechali pořadatelé na střeše tribuny postavit speciální altánek, který zajišťoval dobrý výhled pro domácího komentátora W. Schmiegera i Laufra. Rakouského kolegu znal

⁶⁸ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 96-97.

⁶⁹ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 98-99.

⁷⁰ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 100.

Laufer z předchozích let velmi dobře, a vzájemně si tak mohli usnadnit předzápasové přípravy výměnou informací o sestavách obou soupeřů. Odpoledne 18. srpna mohli posluchači Radiojournalu poprvé živě slyšet průběh fotbalového utkání, které probíhalo v mnoha případech daleko od jejich přijímačů. Laufer musel před zápasem zdolat vysoký žebřík, aby se dostal na střechnu tribuny, a překonat vlastní závrat', kterou způsoboval pohled z výšky na hrací plochu. Vzdálenost od hřiště byla natolik velká, že Laufer ani v průběhu zápasu neslyšel zvuky doléhající ze hry. Pro diváky byl umístěn druhý mikrofon přímo u hřiště, aby slyšeli, co se děje na trávě a v hledišti.⁷¹

Stejně jako reportáž proběhlo utkání hladce, a i přes prohru Slavie 2:3 mohli být fanoušci spokojeni, neboť výsledek dával pražskému týmu velké naděje pro domácí odvetu. Po závěrečném hvizdu prohodil Laufer pár slov o zápase pro rakouský rozhlas a jeho kolega zase pro Radiojournal. Výměna pozic přinášela posluchačům druhý úhel pohledu a doplnění o přehledu zápasu. Vedení rozhlasu obdrželo v dalších dnech po vysílání mnoho dopisů chvály a zároveň proseb v pokračování vysílání ze zahraničí. Po výhře ve druhém utkání a postupu Slavie do finále Středoevropského poháru, vysílal rozhlas venkovní duel s Ujpestem z Budapeště. Velké nadšení fanoušků z další možnosti sledování kopané ze zahraničí ochablo po prohře Slavie ve finále.⁷² Reportáž sice proběhla stejně zdařile jako z Vídně, ale prohra našich zapříčinila fiasko. Je vidět, že náročnost veřejnosti na nejvyšší sportovní výsledky byla vždy enormní a podobnou měrou platí i dnes.

Po zařazení živého vysílání z kopané do stálého programu začalo vedení rozhlasu uvažovat, co dalšího by mohlo posluchače oslovit. Na schůzi vedení zazněla poprvé myšlenka zkusit vysílat přímý přenos z ledního hokeje. Dr. M. Kareš, vedoucí literárně dramatického odboru, nevěřil, že je možné vést takovou reportáž, jelikož tempo hry ubíhá příliš rychle, a hlasatel tak vysokou rychlost nemůže stíhat. Ostatní členové vedení ho však přesvědčili, aby zkusil návrh přednést před Laufrem a zjistil jeho názor na věc.⁷³

Laufer byl z nového návrhu nadšený a okamžitě svou účast překvapenému doktoru Karešovi potvrdil. Živá reportáž z ledního hokeje proběhla při významné události československého hokeje. 19. ledna 1931 proběhlo otevření prvního zimního stadionu na pražské Štvanici. Rozhlas ten den vysílal utkání kanadského mužstva Manitoba proti

⁷¹ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 100-101.

⁷² LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 102.

⁷³ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 59-60.

výběru Československa. Mikrofon byl pro Laufra připravený na římse zatím nedostavěné tribuny za východní bránou. Vyvýšené postavení vypadalo na první pohled zcela ideálně, ale během zápasu zajistilo komentátorovi spoustu problémů. Místo zpoza branky nepřinášelo dobrý pohled na kluziště a obzvláště obtížné bylo sledovat hru na druhé straně ledové plochy. Po celé utkání musel hlasatel bojovat s velkou zimou a nepříjemným studeným větrem na nezastřešeném stadionu. I přes pár technických problémů zvládl Laufer další výzvu na výbornou a měl velkou zásluhu na tom, že si posluchači rozhlasu rychle našli cestu i k hokeji. O další reportáž už byl zájem srovnatelný s kopanou. Po úspěšném vystoupení Laufer zhodnotil svůj výkon a poté si na další utkání v hlavě předpřipravil stavbu reportáže z hokeje. Uvědomoval si, že není schopen popsat vše, co se na ledě odehrává, a proto musel pro posluchače vypíchnout jen to nejpodstatnější. Pokud byla gólová akce příliš rychlá, popsal ji například pouze dvěma slovy přihrávka a branka. Posléze celou akci osvětlil divákům tak, jak si ji pamatoval.⁷⁴

V roce 1931 cestoval Laufer do Vídně na rozhodující třetí utkání Sparty s Juventusem Turín. Zápas rozhodoval o postupu do dalšího kola Středoevropského poháru, a proto jela stejným vlakem spousta spartánských příznivců. Po cestě musel Laufer odpovídat na mnoho otázek od zvědavých fanoušků, kteří známého reportéra lehce poznali a ihned se zajímali o chystanou reportáž. Ve Vídni čekala na Laufra úplná novinka ve vysílání živého přenosu. Rakouský rozhlas přichystal mikrofon s krátkovlnným vysíláním, které přenášel přijímač umístěný v blízké vzdálenosti, a dále jej posílal technikům do sídla vídeňského rádia. Pražské studio dostávalo vysílání kabelem skrze meziměstskou telefonní ústřednu. Problém zůstával v tom, že spojení mezi Prahou a komentátorem bylo v době zápasu neproveditelné. Při posledním hovoru s techniky Radiojournalu si Laufer musel nařídit hodinky podle jejich času a domluvili se na přesný začátek vysílání.⁷⁵

Při předzápasových přípravách přišel zkušený komentátor na to, že ze střechy autobusu, který převážel krátkovlnnou vysílačku a měl sloužit jako komentátorské stanoviště, nebude přes plné tribuny vůbec vidět na hřiště. Kvůli bezpečnosti hlasatele nebylo možné přesunout mikrofon na lepší místo mezi diváky, tak Laufer vymyslel, že může využít tenisovou věž pro rozhodčího z přilehlých dvorců.⁷⁶

⁷⁴ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 61-62.

⁷⁵ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 116-117.

⁷⁶ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 117-118.

Po upevnění tenisové stoličky na nerovné střeše autobusu, vyzkoušel Laufer viditelnost z vyvýšené pozice. Což o to, výhled na hřiště měl přímo dokonalý, ale mnohem závažnější strach měl Laufer z kymácení věže ze strany na stranu, které doprovázel i pomalý předozadní pohyb. Opatrně vyzkoušel, jaké možnosti naklonění mu pozice nabízí, a obával se, co bude dělat v době utkání.

Před úvodním hvizdem přišla Laufra pozdravit spousta fanoušků, kteří přijeli podpořit spartánský mančaft. Příchod tolika nadšených obdivovatelů ho potěšil a vzájemně si s nimi vyměnil vřelé uvítání. Po doslovném vyšplhání na vrchol věže už návštěvy diváků komentátora příliš netěšily, ba naopak doplácel na svou popularitu. Davy obdivovatelů totiž obléhaly přenosový vůz a na zděšeného Laufra pořvávaly, aby pozdravil jejich blízké doma u aparátu nebo vyřídil určitý vzkaz. Někteří dokonce začali vylézat na střechu autobusu a pokoušeli se potřást si se sedícím hlasatelem rukou. Pomoc přišla až od švýcarského rozhodčího Ruoffa, jenž zahájil utkání.⁷⁷

Po celý zápas pak musel komentátor jednou rukou přidržovat mikrofon na svém místě a druhou odhánět blížící se krajany. Mnozí se na něj obraceli s různými dotazy ve chvíli, když mluvil do mikrofonu, a do reportáže se tím pádem dostala slova, co tam nepatřila. Perný boj s okolím skončil pro Laufra ukončením utkání a postupem Sparty do další fáze poháru. Před rozloučením s posluchači ho ještě vyrušil nadšený předseda Sparty a rovněž blízký přítel Jan Malý, který ho poprosil o zapůjčení mikrofonu, aby mohl promluvit k posluchačům. Laufrovi přišlo zbytečné odmítat a ochotně podal Malému mikrofon dolů. Předseda Sparty vyjádřil obrovskou radost celého klubu nad postupem a v zápalu radosti zároveň požádal fanoušky o příspěvní na stavební fond AC Sparta. Laufer nestihl přítele včas zarazit, tak se výzva octla v přímém přenosu, což vedení rozhlasu komentátorovi v Praze vyčítalo. Ještě hůře dopadl Laufer u příznivců Slavie, kteří zveřejněnou reklamu svému bývalému funkcionáři dlouho zazlívali.⁷⁸

Vysílání Československého rozhlasu prošlo během působení Josefa Laufra mnohými technickými pokroky. Jedním z nejdůležitějších se stalo použití zvukového záznamu na želatinové desce, zkráceně želatině. Techniku poprvé rozhlas využil 9. října 1932, kdy v jednu chvíli probíhal začátek představení z Národního divadla a fotbalový duel.⁷⁹

⁷⁷ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 118-119.

⁷⁸ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 119.

⁷⁹ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 70-71.

Divadelní hra dostala v programu přednost a vysílala se v živém přenosu. Laufer zatím na Letné komentoval mezinárodní utkání Československa s Jugoslávií jako každý běžný zápas. Jeho řeč však nešla přímo do éteru, ale byla nahrávaná na voskovou desku ve vinohradském studiu. Jakmile skončilo vysílání představení, pustil se zaznamenaný komentář posluchačům, kteří dost možná ani netušili, že poslouchají pouhý záznam zápasu. Využití želatiny proběhlo na první pokus úspěšně bez komplikací a zajistilo rozhlasu časovou kontrolu vlastního programu. Sportovnímu vysílání záznam pomohl například při přenosech ze zahraničí, kdy nemohla být reportáž vysílána kvůli časovému posunu v nočních hodinách, ale přehrála se až v ideálním odpoledním čase. Želatina však přinášela i nevýhody v tom, že komentátoři přicházeli o bezprostřední spojení s diváky a sami dostatečně nepocíťovali atmosféru probíhajícího sportu v předem natočené reportáži.⁸⁰

⁸⁰ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 70-72.

3 Střet minulosti se současností

3.1 Horké finále

Třetí kapitola přinese srovnání reportáže z minulosti s její současnou podobou. Laufrův komentář finálového zápasu fotbalového Mistrovství světa v Itálii z roku 1934, kde československý tým předváděl skvělý fotbal a nečekaně si zahrál o zlato, je odborníky považován za nejlepší výkon v hlasatelově kariéře. Je to pochopitelné, Laufer dokázal celé utkání i s prodloužením, tedy 120 minut, komentovat zcela sám a bez jakékoli výrazové nebo obsahové chyby. I přes jasnou náklonnost k československému výběru dokázal oprávněnou kritiku k výkonu rozhodčího vynechat a ve svém komentáři zůstat objektivní.⁸¹

Laufer pobýval s mužstvem v Itálii po celou dobu konání šampionátu. Po vítězném čtvrtfinále tlumočil domácím posluchačům prosbu hráčů, kterým se po deseti dnech na jihu Evropy stýskalo po domově, o noviny a časopisy v mateřském jazyce. To, co následovalo, předčilo veškerá jeho očekávání. Po porážce Německa v semifinále vypukla doma opravdová fotbalová mánie. Lidé začali svým hrdinům posílat nejen tiskoviny, ale také mnoho dopisů a objemných balíků, které všechny přebíral ubohý Laufer, i přes to že neměl s vedením výpravy nic společného. Na finálový duel se z vlasti vypravilo přibližně dva tisíce natěšených fanoušků. Mnoho z nich zaslalo Laufrovi žádost o zařízení vstupenek na stadion nebo na něj apelovali přímo na místě. Komentátor marně přesvědčoval první zájemce, že nemá ze své pozice žádnou možnost, jak lístky získat. Navíc ještě vykonával pro národní výběr nechtěnou funkci jednatele s veřejností, jelikož celý tým bydlel kvůli vlastnímu klidu mimo hlavní město v nedaleké horské vesnici jménem Frascati.⁸²

Konečně 10. června přišlo na řadu finále druhého fotbalového mistrovství světa. Na zaplněném římském stadionu přihlíželo bitvě domácí Itálie s Československem na padesát tisíc diváků. Finálový duel řídil švédský rozhodčí Eklind, jenž celé utkání hrubě nezvládl. Laufer si při svých předzápasových přípravách všiml, že rozhodčího přivedli do lóže za italským diktátorem Mussolinim, který s ním o něčem dlouze pohovořil. Později se jasně ukázalo, co tenhle pohovor pro vývoj utkání znamenal. Laufer vždy odsuzoval svalování prohry na fotbalového soudce, ale tentokrát měl o Švédově zaujatosti jasno.⁸³

⁸¹ TAMCHYNA, Robert. *Josef Laufer*. Český rozhlas [online]. 19. října 2000 [cit. 2018-03-31]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/historie/vyroci/_zprava/7933.

⁸² LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 126-128.

⁸³ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 73-74.

Domáci fotbalisté se v utkání o zlato prezentovali nesmírně zákeřnou hrou, kterou Eklind toleroval a tím pádem i podporoval. Během celého zápasu museli být českoslovenští reprezentanti často ošetřováni, načež sudí viníkům neudělil ani žlutou kartu. I přes všechny obtíže dokázali Čechoslováci skórovat jako první. „*Míč přejímá Čambal, prohazuje na Puče, Puč dobře obchází Alemandiho... A vedeme 1:0. Puč dal branku, výborně Tondo, ve 25. minutě druhého poločasu vede Československo 1:0. Tak, vážení, ať už to skončí, jak chce, bojujeme na štítě a se ctí, teď kdybyste viděli, v pravém slova smyslu je to lazár, ten Tonda Puč. Nechtěl jsem to říct, belhá na obou nohách, ránu dostal do hlavy a teď obešel dva Italy a vstřelil Combimu falšovanou ranou branku,*“ tak Laufer zhodnotil gólovou situaci posluchačům.⁸⁴ Z komentáře je patrné, že Laufer dokázal velice jednoduše udržovat přehled o dění na hřišti. Když nestihl říct důležitou situaci z brankové akce, zopakoval to po jejím skončení. Z dnešního pohledu se zdá divné využívání křestních jmen sportovců k jejich popisu, ale k Laufrovu komentáři bezvýhradně patří. Nehovořil o osobách běžajících v národních dresech za kulatým nesmyslem, ale o svých známých a v mnohých případech i přátelích. Moc dobře si uvědomoval, že ve své pozici musí zůstat objektivní a nestranný, ale jeho zapálená duše fanouška nešla zakrýt. Stejně zarážející je i výraz, ve 25. minutě druhého poločasu, dříve naprosto běžný.⁸⁵

Až sedm minut před koncem druhého poločasu dokázali Italové dorovnat. Záložník Orsi obešel zraněného Košťálka a střelou do horního rohu brány skóroval. Pro hostující celek znamenalo prodloužení noční můru. Po devadesátiminutovém boji zůstali zmožení a potlučení fotbalisté ležet na trávníku a dle možností lékaře byli ošetřováni. Prodloužení už bylo nad síly československých hráčů. Už po čtyřech minutách nastavení vstřelil Guaita vítězný gól Italů. Před finální střelou odstrčil obránce Krčila a rozhodčí dělal, stejně jako celé utkání, že nic nevidí.⁸⁶

Zbytek prodloužení už další branku nepřinesl, Italové se stali na domácím šampionátu mistry světa a Československo bralo překvapivé stříbro. Laufer kritizoval výkon rozhodčího po celé utkání, samozřejmě musel vypíchnout i neodpískání faulu před vítěznou brankou, která utkání rozhodla. Neházel všechnu vinu jen na sudího, sportovně uznal nespornou kvalitu soupeřů, zároveň však odsoudil jejich využívání špatného rozhodování rozhodčího. „*Takhle, hoši, si nesmíte počínati, každý chce zvítězit, ale nesmíte*

⁸⁴ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 77.

⁸⁵ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 77-78.

⁸⁶ LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, nakladatelství ČSM, 1957., str. 130.

*využívat všech těch příznivých okolností, které vám vaše prostředí skýtá.*⁸⁷

I přes oprávněnou kritiku nechtěl v posluchačích vyvolat dojem, že prohrou bylo Českoslovákům ukřivděno, musíme si to zapamatovat a nejlépe příště Italům vrátit i s úroky. Během celé své kariéry se snažil komentářem nevzbuzovat zbytečně vášně nebo pocit křivdy. Důkaz Laufrovy objektivity nad kritikou posuzování hry a nezapojování zbytečného národního cítění dobře potvrzovala zahraniční média a jejich posouzení finálového klání. Neutrální zpravodajci z Brazílie, Argentiny, Německa a mnoha dalších evropských států odsoudili hru italského výběru a zároveň shazovali výkon Eklinda, který také dle nich nadržoval domácím.⁸⁸

Jihoameričtí komentátoři dokonce vysílali finálový boj v živém přenosu i přes neúčast vlastních hráčů. Zprávy od krajanů z Ameriky přinášely do vlasti stejný průběh zápasu, jak ho líčil Laufer, a potvrzovaly pravdivost jeho slov. Zároveň zahraniční reportéři vyhlásili morálním vítězem šampionátu Československo. O šedesát let později mohly skutečně zlaté medaile putovat k novým majitelům, jelikož mezinárodní federace pro fotbalovou statistiku a historii navrhla FIFA odebrání světového titulu Italům kvůli neregulérním nominacím tří jihoamerických fotbalistů hrajících s italskými pasy. Protest však byl zamítnut. Po zisku stříbrných medailí následovala slavná cesta vlakem celého týmu do vlasti. Na československém území lemovaly železniční trať až do Prahy nadšené davy fanoušků.⁸⁹

Díky vysílání rozhlasu a chytlavému Laufrovu komentáři žil národ fotbalovým šampionátem i bez obrazového vysílání. Málokdo však věděl, že oslavovaný hlasatel doplatil na svůj výkon z římského finále vlastním zdravím. Komentátor nemohl zpátky do vlasti cestovat s týmem, jelikož se ihned po zápase duševně a fyzicky zhroutil. Zapálení do hry, dlouhý nepřetržitý monolog a vlastní nervy - vše dohromady si vybralo svůj podíl. Zničeného manžela zachránila přítomná paní Laufrová, která o něj po ukončení turnaje tři dny svědomitě pečovala. Až poté mohl hlasatel cestovat do Prahy. Přijel bez uvítání a o jeho strastech nikdo nevěděl. Osoba, bez níž by stříbrné mistrovství nebylo tučně zapsáno v naší sportovní historii, nestála o žádnou zvýšenou pozornost.⁹⁰

⁸⁷ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 78.

⁸⁸ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 75-76.

⁸⁹ KADERÁBEK, Petr. *Fotbalový šampionát v Itálii 1934: Stříbro a sudí u Mussoliniho*. iRozhlas [online]. 26. května 2010 [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/sport_fotbal/fotbalovy-sampionat-v-italii-1934-strebro-a-sudi-u-mussoliniho_201005261728_sport.

⁹⁰ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 79-80.

3.2 *Technika reportáže*

Laufer býval označován za mistra slova a dokonalého líčitele probíhajícího okamžiku. Jeho barvitý komentář přivedl domácí posluchače v začátcích sportovního vysílání k aparátům. Už prvním přenosem dokázal i bez jakýchkoli předchozích zkušeností zaujmout veřejnost natolik, že rozhlas musel do svého pravidelného vysílání nastálo zařadit sportovní přenosy s jeho komentářem.⁹¹

Diváci na něm oceňovali jeho nesmírné sportovní znalosti, které získal celoživotním zanícením a také prostředím, kde se pohyboval, dále pak jeho dokonalou schopnost zamluvit situace, kdy zrovna hra na hřišti nestála za řeč, a bylo potřeba zabavit posluchače jiným způsobem. K tomu využíval zákulisní informace o hráčích. Laufer často před zápasy navštěvoval mužstva v kabinách, aby se dozvěděl, v jaké formě se nacházejí nebo případně, co je trápí.⁹²

Laufer zastával názor, že každý sportovní komentář je strukturován ze tří hlavních bodů. Za prvé samotnou reportáží, za druhé obecnými informacemi o týmech, hráčích, stadionu, počasí atd. a v neposlední řadě i výchovnou částí, kde by měl reportér v zásadě vysvětlit pravidla probíhajícího sportu neznalé veřejnosti a přidat informace, které posluchače obohatí o vědomosti z daného odvětví. A to ideálně ve chvílích, kdy v reportáži nastane hluché místo. Důležitým faktorem dobře zvládnuté reportáže byl odjakživa také jazyk. Laufer uměl díky činnosti v tisku pracovat se slovy a gramatikou víc než dobře, a proto dokázal z této ošemetnosti vytvořit svou přednost. Skvěle vyslovoval, mluvil kultivovaně, odborně a rovněž využíval specifická slova vhodná pro sportovní označení, například mač, lajna, vingl nebo i dnes dobře známý pojem ulička. Díky jazykovým schopnostem mu nedělalo problém správně vyslovovat cizí jména, což ani v současnosti nebývá u sportovních reportérů pravidlem.⁹³

Před zápasy celků, které dobře neznal, pozoroval hráče při akci na tréninku, aby je pak dokázal rychle poznat a neztrácel čas při hledání čísla na soupisce. Ke každému hledal specifické znaky, jako jsou vzhled, výška nebo pohyb. Mýlit se je lidské, proto občas

⁹¹ SKALICKÝ, Jaroslav. *Hned první reportáží se stal legendou. Josef Laufer by oslavil 125. narozeniny*. iRozhlas [online]. 20. dubna 2016 [cit. 2018-04-01]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/veda-technologie_historie/hned-prvni-reportazi-se-stal-legendou-josef-laufer-by-oslavil-125-narozneniny-_201604200854_mkopp.

⁹² TAMCHYNA, Robert. *Josef Laufer*. Český rozhlas [online]. 19. října 2000 [cit. 2018-04-01]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/historie/vyroci/_zprava/7933.

⁹³ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 137-140.

i slavný komentátor udělal chybu. „*Nechtějte na mě, abych vám pověděl, kdo je u míče, Kopecký nebo Jezbera, ale ano je to Jezbera, promiňte přece ne – Kopecký, slibuju vám, že se do příštího zápasu naučím oba rozeznávat,*“ omlouval se hlasatel posluchačům v přímém přenosu při kopané.⁹⁴ Příklad ukazuje, s jakou lidskostí Laufer hovořil a jak snadno dokázal vlastní omyl přeměnit v komickou záležitost. Samotný Laufrův pohled na rozhlasovou reportáž byl už od prvního setkání geniální. Na otázku, co je to rozhlasová reportáž, si sám odpověděl tak, že lidé vedou pořád stejný rozhovor mezi sebou, akorát je mezi nimi mikrofon a přijímač. Komentování tedy bral podobně jako povídání se svými přáteli.⁹⁵

Laufer při své práci využíval vlastní slovník, který si postupně vypracovával. Do něj zaznamenával slovní spojení, jež mohl využít pro oživení reportáže. Nerad hovořil stále stejně, proto měl několik zapsaných a předpřipravených synonym často užívaných výrazů. Například pro vyjádření přihrávky měl v sešitu možnosti jako nahrávka, oblíbená ulička nebo přit'uknutí.⁹⁶ Kvalitu zvuku mohl Laufer sám velmi těžko ovlivnit, rozhlasové vybavení stálo teprve na počátku svého vývoje a mikrofony mívaly velmi rozdílnou hlasitost přijímání zvuku. Před každým vysíláním musel komentátor společně s techniky nalézt optimální vzdálenost mezi mikrofonem a vlastními ústy, během projevu často chránil stanoviště před větrem a kontroloval hlasitost z ochozů sportovní akce. V případě nutnosti dokonce držel objemný mikrofon, nazývaný kulák, po celou dobu reportáže v ruce.⁹⁷

Laufrův komentář se skládal z vlastních znalostí, přípravy a také drobné improvizace, která mu vždy dobře posloužila už od prvního vysílání.⁹⁸

3.3 Srovnání se současností

V posledním oddíle třetí kapitoly rozebereme reportáž ze živého přenosu Českého rozhlasu a porovnáme jej s Laufrovým komentářem. Poukážeme tak na změny, které se udály v průběhu vývoje sportovní reportáže. Vybraná reportáž je ze 17. března letošního roku,

⁹⁴ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 112-113

⁹⁵ SUCHAN, Jan. *Pepíku, musíš jít k mikrofonu. Před 90 lety odvysílal Československý rozhlas první sportovní přenos*. iRozhlas[online]. 3. října 2016 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/sport_ostatni-sporty/pepiku-musi-jit-k-mikrofonu-pred-90-lety-odvysilal-ceskoslovensky-rozhlas-prvni-sportovni-prenos_201610030800_vman.

⁹⁶ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 118.

⁹⁷ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 120-121.

⁹⁸ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 137.

kdy se v Praze hrálo slavné fotbalové derby Sparty se Slavií.⁹⁹ Utkání ze stadionu na Letné komentovali v živém vysílání reportéři Jaroslav Plašil a David Nyč. Dnes je samozřejmostí, že nejen rozhlasovou, ale i televizní reportáž vedou dva komentátoři. Zpravidla to bývá profesionální hlasatel a pomocný expert daného odvětví. Výše už jsme zmínili, že zavedení dvou reportérů, kteří se vzájemně střídali, bylo pro vývoj sportovní reportáže nezbytné. Stačí si vzpomenout, jak dopadl Laufer po svém výkonu při finálovém vysílání, kdy musel po utkání ještě tři dny odpočívat.¹⁰⁰

V dnešní době jsou komentátoři profesionálové a zaměřují se pouze na sport. Ve většině případů se také specializují pouze na jedno odvětví, například fotbalový komentátor nebude nikdy provázet posluchače hokejovým kláním. Unikátnost Josefa Laufera, který dokázal odborně komentovat několik různých druhů sportu, už dnes nenajdeme.¹⁰¹

Reportéři Plašil a Nyč, kteří se v komentování pravidelně střídají, se stejně jako dříve Laufer snaží na začátku reportáže co nejlépe popsat atmosféru na stadionu a tím vtáhnout posluchače do napětí hry i bez videa. Celý úvod reportáže se snaží přenést představivost posluchačů do ochozů stadionu. V průběhu zápasu jsou hráči nazýváni pouze vlastním příjmením nebo jménem na dresu. Křestní jména, jež často s oblibou používal Laufer, dnes můžeme slyšet jen velmi zřídka, v rozebírané reportáži vůbec. Pochopitelné zůstává toto užívání pouze při duelech národních výběrů, kdy je subjektivní zaujetí reportérů očekávané, nesmí však být za žádných okolností přehnané a nemůže ovlivňovat mínění posluchačů o průběhu sportu.

Komentátoři duelu dokáží díky častému střídání vést reportáž ve vyšším tempu, a když je zapotřebí, tak dovedou frekvenci výslovnosti a rovněž i hlasitost ještě navýšit, aby co nejvíce posluchače zaujali. Samozřejmě velký rozvoj prodělaly také sportovní výrazy užívané odborníky, na druhou stranu v reportáži vícekrát zaznělo i slovo přiřuknutí, které Laufer využíval pro označení přihrávky.¹⁰²

Stejně jako dříve rozhlasoví reportéři často oznamují stav utkání a aktuální čas.

⁹⁹ TATÍČEK, Šimon. *Sparta - Slavia 3:3. Hosté v dramatickém derby smazali třígólovou ztrátu, v akci byl i videorozhodčí*. iRozhlas[online]. Praha, 17. března [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/sport/fotbal/sparta-praha-slavia-praha-het-liga-derby_1803171530_vman.

¹⁰⁰ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 79.

¹⁰¹ PLAŠIL, NYČ, Jaroslav, David. *Reportáž ČRo z fotbalového derby Sparta vs Slavia* [online]. Praha, 17. března [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: reportáž je uložena v archivu autora.

¹⁰² PLAŠIL, NYČ, Jaroslav, David. *Reportáž ČRo z fotbalového derby Sparta vs Slavia* [online]. Praha, 17. března [cit. 2018-04-17]. Dostupné z: reportáž je uložena v archivu autora.

Laufer zastával názor, že by měl hlasatel o skóre a minutě informovat každých patnáct minut hry, čímž se také vždy řídil.¹⁰³ Rozhlasoví reportéři se musí ve vysílání dokonce několikrát vypořádat i s novinkou současného fotbalu, videem. Rozhodčí si ve sporných situacích mohou vyžádat přezkoumání u videa, což v rozebíraném derby proběhlo mnohokrát. Komentátoři situaci zvládli velice dobře, nepouštěli se do velkého hodnocení novinky, jelikož toto téma je u fotbalové veřejnosti velice žhavé, pouze zhodnotili řešenou věc svým názorem a počkali na vyjádření rozhodčího.¹⁰⁴

Pro popis, například kde se právě nachází míč nebo hráči na ploše, využívají komentátoři pomůcky jako obranná půlka Slávie, směrem k brance Sparty, u pokutového území, středového kruhu nebo rohového praporku. Josef Laufer občas užíval označení na protější straně hřiště, což samozřejmě bylo nepřesné a mohlo mást orientaci posluchačů na hřišti.¹⁰⁵ Pouze během poločasové přestávky mají oba reportéři zhruba patnácti minutovou pauzu, jelikož hřiště na Letné zeje prázdnotou a ve vysílání rozhlasu běží pořad Sportžurnál. V druhém poločase komentátoři vtípně popisují tradiční chování fanoušků na stadionu, kteří pouštějí světlice a dělobuchy tak, že si asi spletli březnové odpoledne se silvestrovským večerem. Jejich chování se věnují po celý zápas, zvláště sledují reakce obou sektorů po vyrovnání Slávie z penalty v nastaveném čase. Se závěrečným hvizdem přichází pro reportéry velice krátký prostor pro rychlé shrnutí zápasu a vysílání z bouřlivého utkání ukončují slovy klidnější večer.¹⁰⁶

V reportáži ze současnosti jsme rozebírali v podstatě pouze komentář hlasatelů. Hledali jsme, co je na něm shodného nebo naopak odlišného. Samozřejmě nemá smysl odhalovat a uvádět rozdíly v kvalitě přenášeného zvuku, je pochopitelné, že technika rozhlasu prošla za více než osmdesát let mimořádným vývojem. Největší propast je vidět v rychlosti a spádu samotné reportáže. I přesto je patrné, že by se Josef Laufer ani v dnešní době zcela jistě neztratil, i když by pravděpodobně výrazně upravil svůj slovník, a mohl by se směle měřit s dnešními rozhlasovými reportéry. Jeho schopnosti a profesní zápal, jak lze z celé práce poznat, byly totiž vysoce nadčasové.

¹⁰³ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 105.

¹⁰⁴ PLAŠIL, NYČ, Jaroslav, David. *Reportáž ČRo z fotbalového derby Sparta vs Slavia* [online]. Praha, 17. března [cit. 2018-04-18]. Dostupné z: reportáž je uložena v archivu autora.

¹⁰⁵ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 78-79.

¹⁰⁶ PLAŠIL, NYČ, Jaroslav, David. *Reportáž ČRo z fotbalového derby Sparta vs Slavia* [online]. Praha, 17. března [cit. 2018-04-18]. Dostupné z: reportáž je uložena v archivu autora.

Závěr

Mezi hlavní přednosti Josefa Laufra patřilo, že dokázal svým přednesem zaujmout i naprostého sportovního laika a probudit v něm cit pro sportovní zápolení. Lidé, kteří se o sport dříve vůbec nezajímali, najednou po poslechu Laufrova hlasu začali sledovat jeho reportáže pravidelně, nebo dokonce zavítali přímo na stadiony. Před prvním živým sportovním přenosem hrozil Radiojournalu reálný bankrot, jelikož sledovanost nebyla valná. Spuštění pravidelného vysílání sportovních reportáží komentovaných Laufrem, výrazně přispělo k nárůstu posluchačů alespoň každé nedělní odpoledne.¹⁰⁷

Po ukončení téměř čtyřicetileté externí výpomoci československému rozhlasu se zpravodajským vysíláním Laufer vývoj sportovní reportáže a své nástupce stále důkladně sledoval. Pokud měl nějaké připomínky k vysílání, ihned vytočil své bývalé kolegy a debatoval s nimi o tom, co by příště mohlo být lepší. Za svou dlouholetou práci, což v podstatě znamená náplň života, byl za minulého režimu odměněn jmenováním zasloužilého pracovníka tělesné výchovy a obdržel Řád práce.¹⁰⁸ Josef Laufer zemřel 19. října 1966, jeho přínos v podobě sportovní reportáže však žije i nadále.¹⁰⁹

Současná doba už rozhlasové reportáži moc nenahrává, její místo převzala televizní obrazovka, která sport fanouškům ještě více přiblížila. Avšak díky automobilové dopravě je rádio stále dennodenně užívané a i v něm má své stálé místo sportovní zpravodajství. Živé reportáže z celých zápasů už ale přicházejí jen zřídka, z pravidla jen při velkých příležitostech jako bylo například pražské derby dvou velkých rivalů. Za hlavní přínos sportovního zpravodajství v programu Českého rozhlasu považují živé vstupy ze zápasů či závodů, kdy zpravodajci v rychlosti líčí průběh sportu přímo z akce během vysílání zpráv.

Sám jsem měl zatím dvakrát možnost komentovat živé vysílání vodního slalomu pro Českou televizi s profesionálním reportérem Jirkou Hölzelem. Znamenalo to pro mě splněný sen, jelikož jsem si na sportovního komentátora hrál už jako dítě.

¹⁰⁷ SUCHAN, Jan. *Pepíku, musíš jít k mikrofonu. Před 90 lety odvysílal Československý rozhlas první sportovní přenos.* iRozhlas[online]. 3. října 2016 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/sport_ostatni-sporty/pepiku-musi-jit-k-mikrofonu-pred-90-lety-odvysilal-ceskoslovensky-rozhlas-prvni-sportovni-prenos_201610030800_vman.

¹⁰⁸ MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer.* Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985., str. 120, 167-169.

¹⁰⁹ SUCHAN, Jan. *Pepíku, musíš jít k mikrofonu. Před 90 lety odvysílal Československý rozhlas první sportovní přenos.* iRozhlas[online]. 3. října 2016 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/sport_ostatni-sporty/pepiku-musi-jit-k-mikrofonu-pred-90-lety-odvysilal-ceskoslovensky-rozhlas-prvni-sportovni-prenos_201610030800_vman.

Dnes můžu s jistotou říci, že výběr práce na téma Josef Laufer byla trefa do černého. Pokud bych se opravdu někdy dostal k vysněnému profesnímu cíli sportovního komentátora, můžu hrdě prohlásit, že mým vzorem je otec všech českých a slovenských komentátorů, Josef Laufer.

Summary

Josef Laufer was luckily on the right place when the sport broadcasting was born in the Czechoslovakia and he became first radio reporter. He spent all his life in the sport community and he has a big deserving on the development of sport in our country. During his career of the commentator he was by the microphone during many different sports and every time was his performance really appreciated from the side of spectators or sportsmen. He helped small sports clubs to get new members and thanks his streaming work was sport known in bigger part of the population.

This thesis is trying to describe a person of Josef Laufer not only from the view of the commentator and the journalist but like a normal human as well. His life wasn't easy; especially the period of German occupation was really dangerous for him and his wife. But every time he thought on the happiness of others more than on his own. That's the main reason why he helped sports community so much and people liked him.

Použitá literatura

- MALINA, Karel. *Rozhlasový reportér Josef Laufer*. Brno: Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985. ISBN 59-196-84.
- LAUFER, Josef. *Padesát let v našem sportu*. Druhé vydání. Praha: Mladá fronta, 1957. ISBN 56/8-5.
- KRAMEROVÁ, Martina. *Významná osobnost rozhlasové tvorby - sportovní novinář Josef Laufer*. Praha, 2016. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd. Vedoucí práce PhDr. Josef Maršík, CSc.
- LAUFER, Josef. *Hokej můj osud*. Praha: Mladá fronta, 1960. ISBN D-594978.

Elektronické zdroje

- TAMCHYNA, Robert. *Josef Laufer*. Český rozhlas [online]. 19. října 2000 [cit. 2018-04-01]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/historie/vyroci/_zprava/7933
- SKALICKÝ, Jaroslav. *Hned první reportáží se stal legendou. Josef Laufer by oslavil 125. narozeniny*. iRozhlas [online]. 20. dubna 2016 [cit. 2018-04-01]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/veda-technologie_historie/hned-prvni-reportazi-se-stal-legendou-josef-laufer-by-oslavil-125-narozeniny-_201604200854_mkopp
- KADEŘÁBEK, Petr. *Fotbalový šampionát v Itálii 1934: Stříbro a sudí u Mussoliniho*. iRozhlas [online]. 26. května 2010 [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/sport_fotbal/fotbalovy-sampionat-v-italii-1934-stibro-a-sudi-u-mussoliniho_201005261728_sport
- KOHOUT, Tomáš. *K mikrofonu mě doslova dověkli, vzpomínal Josef Laufer*. iRozhlas [online]. 3. října 2011 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/sport_ostatni-sporty/k-mikrofonu-me-doslova-dovlekli-vzpominal-josef-laufer_201110031342_tjelinkova
- REDAKCE. *Před 120 lety se narodil velký slávista Josef Laufer*. SK Slavia Praha [online]. 20. dubna 2011 [cit. 2018-03-31]. Dostupné z: <http://www.slavia.cz/clanek.asp?id=9887>
- SUCHAN, Jan. *Pepíku, musíš jít k mikrofonu. Před 90 lety odvysílal Československý rozhlas první sportovní přenos*. iRozhlas [online]. 3. října 2016 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/sport_ostatni-sporty/pepiku-

musis-jit-k-mikrofonu-pred-90-lety-odvysilal-ceskoslovensky-rozhlas-prvni-sportovni-prenos_201610030800_vman

- TATÍČEK, Šimon. *Sparta - Slavia 3:3. Hosté v dramatickém derby smazali třígólovou ztrátu, v akci byl i videorozhodčí*. iRozhlas[online]. Praha, 17. března [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/sport/fotbal/sparta-praha-slavia-praha-het-liga-derby_1803171530_vman
- PLAŠIL, NYČ, Jaroslav, David. *Reportáž ČRo z fotbalového derby Sparta vs Slavia* [online]. Praha, 17. března [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: reportáž je uložena v archivu autora

• Teze bakalářské práce

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce	
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:	
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Rohan Lukáš	Razítko podatelny:
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2014	
E-mail diplomantky/diplomanta: Lukas10R@seznam.cz	
Studijní obor/forma studia: Mediální studia/kombinované studium	
Předpokládaný název práce v češtině: Rozhlasový zpravodaj Josef Laufer	
Předpokládaný název práce v angličtině: The radio reporter Josef Laufer	
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: <i>ZS 2012/2013</i>): (diplomovou práci je možné odevzdat <u>nejdříve po dvou semestrech</u> od schválení tezí) LS 2017/2018	
Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce (max. 1000 znaků): Chtěl bych v prvé řadě objasnit, jakou cestou musel Josef Laufer projít k historicky prvnímu živému radiovému přenosu ze sportovního utkání. Vysvětlím, kolik náhod se muselo stát, aby se z Josefa Laufera stala světová osobnost sportovního zpravodajství. Popíši celý osobní život slavného komentátora a jeho práci, která se točila kolem všech druhů sportu. Uvedu všechny Lauferovy funkcionářské aktivity a zaměřím se především na tu, kterou vykonával ve fotbalovém klubu svého srdce, Slavii. Předpokládaný cíl práce je srovnání mluveného projevu Josefa Laufera z živého fotbalového utkání s podáním dnešních zpravodajů z Českého rozhlasu. Zaměřím se na rozdíly v mluvě, jiné výrazivo a porovnáám zajímavost a kvalitu projevu z dnešní doby se samotným začátkem živých sportovních přenosů v rozhlase.	
Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu): 1. Úvod – představení téma, výzkumná otázka 2. Základní informace o životě Josefa Laufera – osobní život Josefa Laufera 3. Začátky ve sportu – aktivní sport a funkcionářská pozice, díky které se později dostal k práci reportéra 4. První živý přenos – 3. října 1926 komentoval Laufer poprvé fotbalové utkání v přímém přenosu v rozhlase, byl to první živý přenos ze sportu 5. Práce v rozhlase 5.1 Začátky ve zpravodajství 5.2 Období Protektorátu Čechy a Morava 5.3 Poválečný návrat k mikrofonu 5.4 Konec profesionální kariéry 6. Analýza sportovního utkání 6.1 Srovnání s dnešním přenosem 7. Závěr – zhodnocení výsledku práce	
Vymezení zpracovávaného materiálu (např. konkrétní titul periodika a období jeho analýzy): Archiv Českého rozhlasu – autentické nahrávky Josefa Laufera, sportovní přenosy z fotbalových a hokejových utkání Aktuální přímé přenosy Českého rozhlasu ze sportu	
Postup (technika) při zpracování materiálu: Analýza nahrávek z online archivu Českého rozhlasu. V práci budu zkoumat, jakým způsobem dokázal Josef Laufer přitáhnout posluchače k aparátům a udržet jejich pozornost pouhým popisováním utkání bez možnosti sledování. V dnešní době je už nemyslitelné, že bychom například hokejový šampionát sledovali pouze díky rozhlasovým přenosům, avšak při jízdě autem nemáme na výběr. I proto tento druh pasivního sledování sportu stále funguje a mohu porovnat jeho aktuální podobu se začátkem v rozhlase. V práci využiji dochované reakce posluchačů, knihy o osobě Josefa Laufera a jeho vlastní zápisky.	
Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků): MALINA, Karel. Rozhlasový reportér Josef Laufer. Brno. Vydavatelství a nakladatelství Novinář, 1985. – Kniha popisující osobu Laufera z osobního i pracovního hlediska.	

MALINA, Karel. *Publicista Josef Laufer*. Praha, 1973. Rigorózní práce. Univerzita Karlova v Praze, Fakulta žurnalistiky. – Rigorózní práce Karla Maliny o Josefu Lauferovi. Zabývá se životem a prací Josefa Laufera. Budu z ní čerpat podobně jako z knihy.

LAUFER, Josef. *50 let v našem sportu*. Praha: Mladá fronta, 1955. – Vzpomínky Josefa Laufera na začátky československého sportu. Popisuje atmosféru utkání a další zákulisní informace, které uvedu v mé práci.

LAUFER, Josef. *Hokej můj osud*. Praha: Mladá fronta, 1960 – V knize Laufer objasňuje svou lásku k hokeji a zároveň popisuje jeho začátky v Československu.

PALOUŠ, Jan Arnold. *Haló, zde redaktor Laufer: :vzpomínky a dobrodružství sportovního hlasatele v klubech a na hřišti, ve vlaku a u mikrofonu*. Praha: Orbis, 1931 – Vzpomínky a dobrodružství československého hlasatele z jeho cest po celé Evropě i světě za sportem.

Diplomové práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)

Významná osobnost rozhlasové tvorby – sportovní novinář Josef Laufer, Martina Kramerová, 2016

Datum / Podpis studenta/ky

17. 5. 2017

.....

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga

.....
Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNÝ FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO OBOU VÝTISKU DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE SCHVALUJE NA IKSŽ VEDOUcí PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY.

Seznam příloh

Příloha č. 1: Josef Laufer u mikrofonu v závěru své kariéry (obrázek)

Příloha č. 2: Řád práce za zásluhy o rozvoj tělovýchovy a sportu obdržel Laufer v roce 1956 (obrázek)

Příloha č. 3: Vlastnoruční podpis Josefa Laufra s věnováním v knize *Rozhlasový reportér Josef Laufer* (obrázek)

Příloha č. 4: Portrét Josefa Laufra (obrázek)

Příloha č. 5: Zimní olympijské hry 1948 ve Sv. Mořici, Štěpán Mašlonka a Josef Laufer na rozhlasové tribuně (obrázek)

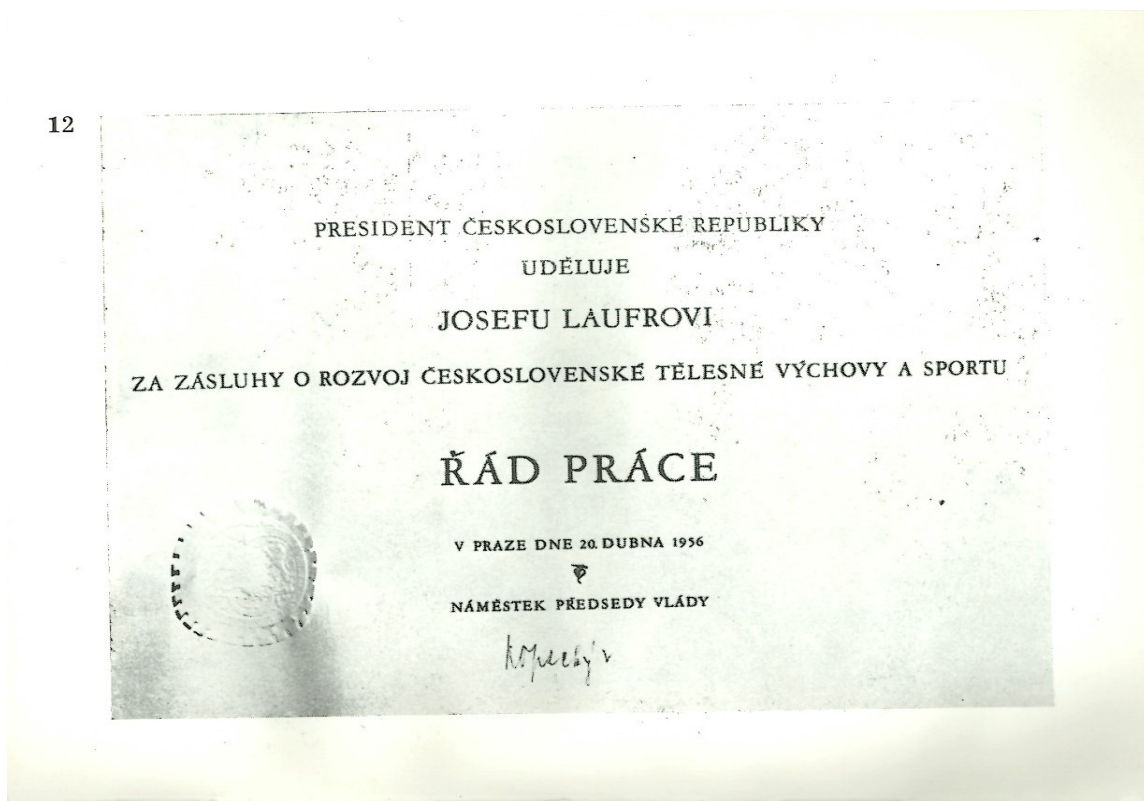
Příloha č. 6: Laufer (vlevo) zpovídá běžce Emila Zátopka (obrázek)

Příloha č. 1: Josef Laufer u mikrofonu v závěru své kariéry (obrázek)

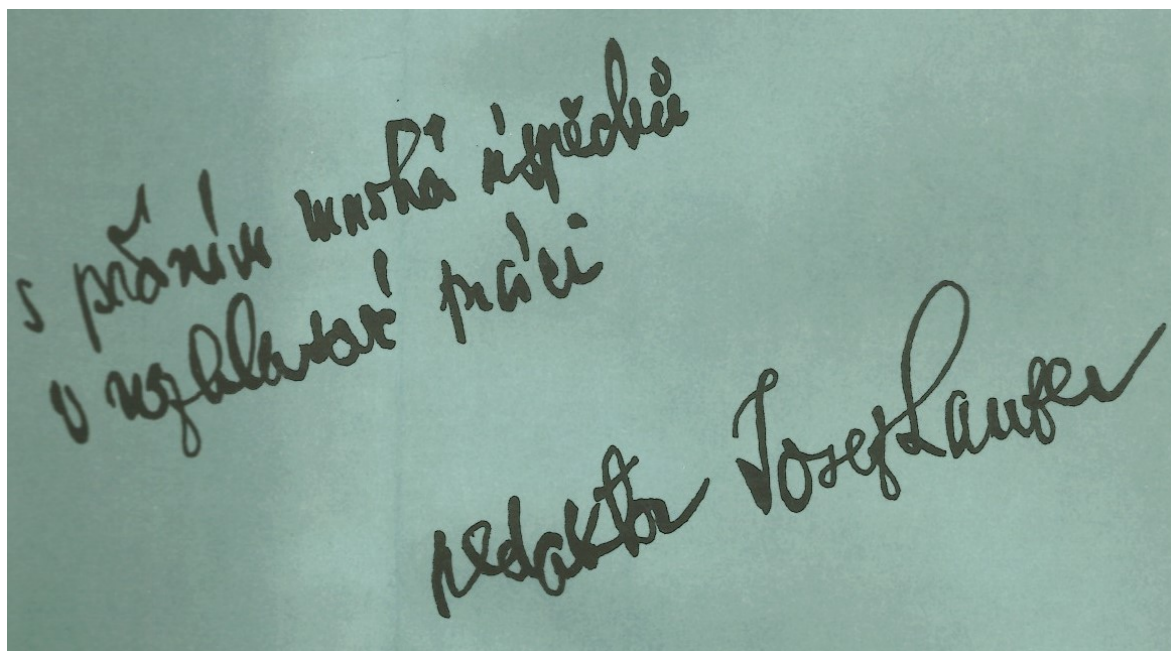

Příloha č. 2: Řád práce za zásluhy o rozvoj tělovýchovy a sportu Laufer obdržel v roce 1956 (obrázek)

12

Příloha č. 3: Vlastnoruční podpis Josefa Laufera s věnováním v knize *Rozhlasový reportér Josef Laufer* (obrázek)

Příloha č. 4: Portrét Josefa Laufra (obrázek)

Příloha č. 5: Zimní olympijské hry 1948 ve Sv. Mořici, Štěpán Mašlonka a Josef Laufer na rozhlasové tribuně (obrázek)

Příloha č. 6: Laufer (vlevo) zpovídá běžce Emila Zátopka (obrázek)

